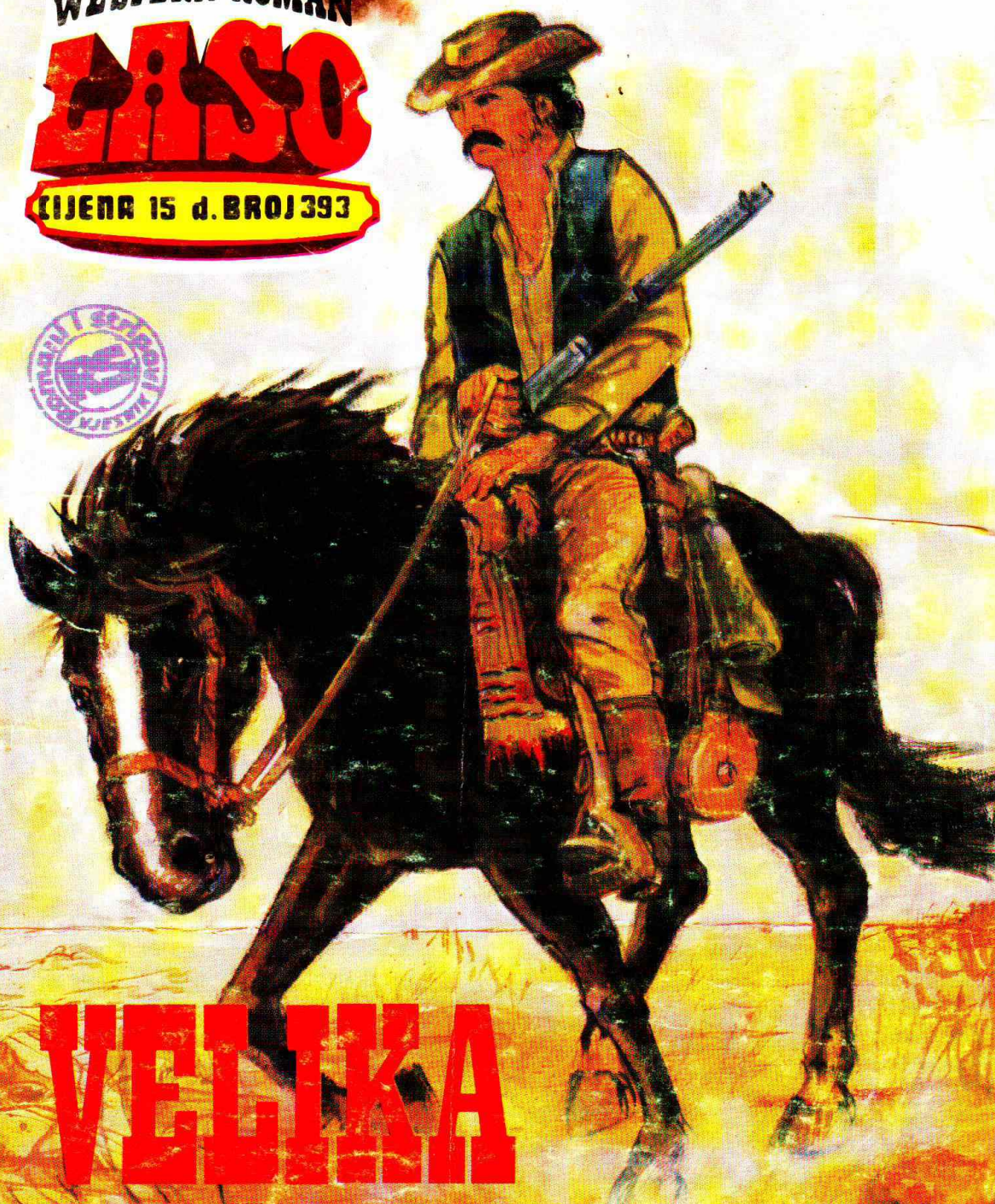

WESTERN ROMAN

LASO

CIJENA 15 d. BROJ 393

**VELIKA
PRIJEVARA**

H. S. Sharon:

VELIKA PRIJEVARA

LASO 393

H. S. SHARON: VELIKA PRIJEVARA

Naslov originala: DER GROSSE BETRUG

Recenzija: Mladen Stary, književnik

Copyright: Bastei Verlag, Bergisch Gladbach

Prijevod: Sonja Derasimović

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

LASO – Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a »Vjesnik« n. sol. o. – OOUR Informativno-revijalna izdanja n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, Redakcija »Romani i stripovi« – Glavni i odgovorni urednik: Borivoj Jurković – Adresa uredništva: »Laso«, Redakcija »Romani i stripovi«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost »Vjesnik« n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o. i OOUR TM n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) »Vjesnikova« Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za godinu dana iznosi 780 d ili 702 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 390 d ili 351 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10 %. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR »Vjesnik«, Interna banka, s oznakom za »Laso«. Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00 – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US\$ 15,00 – Uplata za devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za »Laso«). Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 9000 d, c/b stranica 7000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

LASO 393 izlazi 24. 4. 1981.

I

Oštar zvuk zatvarača prodro je kroz noć.

– Stoj! – poviče grubi glas. Jack Liston naglim trzajem uzda zaustavi svog vranca u mjestu. Stisnutih je očiju promatrao kolibu iz koje je dopirao širok snop svjetla. Razabrao je i lik koji je stajao između svjetla i tame.

– Ja sam, Liston! – poviče. – Liston? – Pa već sam vam kazao da ću ponovo proći ovuda, Carteru. Muškarac promrmlja nešto nerazgovijetno.

U tom trenutku Jack spazi još jedan lik iza prozora kolibe i naglo se uspravi.

Farmer se pomakne, ali se ponovno zaustavi.

– Sada vas tek mogu prepoznati, šerife – glasno započe.

– Sjašite i dodite sa mnom u kolibu.

– Tko je u kolibi, Carteru? – upita Liston oštro.

Muškarac se osvrne i pogleda prema prozoru kolibe.

Ali tamo više nije bilo nikoga. Zatim se ponovo okrene prema Jacku.

– Ah, tako, vidjeli ste, znači, djevojku – odgovori mu s osmijehom. – Došla je ovamo prije nekoliko dana, šerife. Imala je težak život, radeći u baru. Čim stigne neki putujući svećenik, vjenčat ćemo se.

Jack Liston je bio visok, vitak, širokih ramena i energična izraza lica. Ispod niska šešira, široka oboda, provirivala je gusta svijetla kosa, a pogled njegovih plavih očiju bio je budan i prodoran. Nosio je odijelo od tamne kože i teksaške čizme. U koricama, nisko uz bedro, visio mu je kolt. Na grudima mu se svjetlucala srebrna zvijezda zamjenika saveznog šerifa.

Lamp Carter zakloči pušku tipa „sharp“ koja je do tada bila uperena u šerifa, te spusti cijev prema tlu.

Jack se zaustavi ispred njega i pogleda ga.

Carteru je bilo oko pedeset godina. Njegovo se lice izbrazdano dubokim borama, doimalo poput ušavljene kože. Leda su mu bila pognuta od teškog rada na njivama, a kosa, obasjana svjetlom što je dopiralo iz koli-

be, srebrnkasto se prelijevala.

– Kako je ta djevojka zalutala u ovaj zašiti kraj?

– Što ja znam – mrzovoljno promrmlja Carter. – Znae uo- stalom i sami kako se to doga- da. Protjeraju ih iz nekog grada i one jednostavno krenu. Neka- mo, nije uopće važno kamo. Ni- je to nimalo ugodno.

– Kako se zove?

– Lisa Bryant.

Jack pruži uzde svog vranca i Carter ih spretno prihvati. Za- tim skine bisage sa sedla i kre- ne prema otvorenim vratima kolibe. Kad je ušao u prostoriju, ugledao je djevojku koja je sta- jala iza nezgrapna stola i netre- mice ga promatrala.

Lisa Bryant je imala vrlo svijet- le oči koje su ispitivalački mo- trile Jacka. Bila je vitka i prilič- no visoka. Kosa tamnocrvene boje uokvirivala je lice na kome je život ucrtao tragove. Bilo joj je otprilike trideset godina. Na sebi je imala traperice i crvenu, pomalo ispranu košulju od me- ke tkanine.

– Dobra večer, mister Liston.

– Glas joj je zvučao piskutljivo ali i promuklo.

Jack uzvratil pozdrav.

Poznajete li me? – upitala je.

– Da. Lamp mi je pričao o va- ma. – Djevojka pride prozoru, zatvori ga i okrene se Jacku.

On je sjeo na klupu iza stola i stavio svoje već prilično izliza- ne i stare bisage na stol.

Djevojka je nekoliko trenutaka kao hipnotizirana zurila u bisage, ali se napokon okrenula i prišla kaminu.

– Nisam samo od Lampa čula za vas – nastavi. – Posvuda u Kansasu govore o vama.

– Tako?

– Da. Dolazim iz Abilene. Baš tamo sam vaše ime često ču- la.

– Znači da Abilene još posto- ji.

– A što ste vi mislili? – Djevoj- ka se nasloni na zid uz kamin.

– Vi ste zamjenik saveznog še- rifa Parkera iz Fort Smitha, zar ne?

– Pa to znate.

– Jeste li uspjeli?

– Što to?

Lisa Bryant se osmjehne dok joj se u očima nazirao prezir. Sa- mo nekoliko sekunda kasnije li- ce joj je ponovo poprimilo ozbi- ljan izraz.

– Mislila sam na vaš nalog.

– Jeste li i to saznali od Lam- pa?

Djevojka namršti čelo.

– Kad muškarac živi sam, ne- ma baš mnogo toga da priča. Da, to mi je on kazao. Nimalo lijep zadatak koji su vam povje- rili. Zaista se ne bih željela za- mijeniti s vama. Bilo bi uistinu previše opasno da budem kurir kanzaške banke.

– Nosim samo nekoliko uzora- ka minerala sa sobom. Zašto bi to trebalo biti toliko opasno?

– Uzorci iz rudnika zlata kojeg se dočepala kanzaška banka – s prezirom odgovori djevojka.

– U vašoj je torbi sirovo zlato, mister Liston!

– Samo različiti uzorci, kao što sam vam već kazao – osmjeh- ne se Jack.

– Prilično je vrijedno to kame- nje, zar ne?

– Otprilike četiri tisuće dola- ra.

– Za ljude poput mene to je ci- jela gomila novca, šerife. I si- gurno ih nije malo koji znaju za vaš zadatak. – Djevojka pride

vratima i pogleda van. – S tim bi se novcem moglo nešto započeti – nastavi zamišljeno. – S toliko bi se novca sve moglo izmijeniti.

Škripa vrata i bat koraka najavi farmerov dolazak. Djevojka se odmaknula od vrata i sjela nasuprot Jacku na jednostavnu drvenu stolicu. Farmer ude u prostoriju i zatvori vrata za sobom. Jack opazi osmijeh koji je postariji muškarac uputio djevojci.

– Pobrinut ću se sada za jelo, Lamp.

– Odlična ideja. Zar ne, šerife?

– Nemam ništa protiv.

Djevojka ode u susjednu prostoriju.

Farmer sjedne kraj Jacka. Pogled mu je bio doslovce priko- van za nabijene bisage.

– Sirovo zlato vrijedno otprilike četiri tisuće dolara – obja- sni mu Jack. – Zašto ste joj pri- čali o tome?

– A zašto ne bih? Želio sam joj nešto pričati. Nešto što bi je mo- glo zanimati. Moja polja, onih nekoliko goveda i cijeli moj po- sao je sasvim sigurno ne zani- maju baš osobito.

– Mogu li ovdje prenoćiti?

– Naravno. Hoćete li viski?

– Hoću.

Farmer polagano, teška koraka pride dotrajalom ormaru, i iz- vadi bocu i dvije čaše, stavi ih na stol i obrati se Jacku:

– Zgodna djevojka, zar ne?

– Da, zaista je zgodna.

– Izgleda još prilično mlada, iako joj je trideset godina. Bo- jim se da ovdje neće dugo osta- ti. Dosadit će joj.

Jack pogleda u žuljevite farme- rove ruke, dok je točio viski.

– Možda se nada da ću se jed- noga dana obogatiti.

– Ne, ne vjerujem. – Jack za- trese glavom. – Zna ona dobro kakav je život na farmi poput ove i što se ovdje događa. Sigur- no traži samo malo mira i zašti- te.

– Upravo to je i ona rekla, še- rife.

II

Vrele su sunčeve zrake obasja- le preriju i bijednu farmu iz- gubljenju u prostranstvima Da- kote.

Jack Liston je pričvrstio bisage i zategao remenje sedla, a za- tim odvezao uzde svog vran- ca.

U tom se trenutku nečija sjena izdužila na podu.

Podigavši pogled, Jack ugleda Lisu Bryant. Stajala je naslonje- na na zid kraj vrata i netremice ga promatrala.

– Zar nećete popiti kavu s na- ma, mister Liston?

– Hvala, vam Lisa. Htio bih još danas stići do Kansas Cityja.

– Onda drugom prilikom. – Djevojka se okrene i ode.

Izvede vranca u dvorište i zaus- tavi se kad je farmer izišao iz kolibe. Muškarac izvadi iz usta izgriženu lulu od kukuruzova klipa.

– Mislio sam da ćete s nama popiti kavu.

– Nemam vremena – reče Jack, penjući se u sedlo. Pogled mu je odlutao s muškarca pre- ma djevojci koja se nalazila na kraju dvorišta i zurila u grmlje i brežuljke iznad kojih je zrak već počeo titrati od vrućine.

– Danas će biti jako vruće – reče farmer. – Kukuruz je suh

poput slame. Do davola i to prokletu vrijeme!

— Do videnja, Carteru. I još jednom hvala! — Jack skine šešir u znak pozdrava i potjera vranca.

Kad je stigao do bunara u sredini dvorišta, djevojka se okrenula.

Jack zaustavi konja pokraj Lise.

— Zapravo bih imala razloga da budem uvrijeđena što nećete ostati još pola sata, šerife.

— Nemojte tako govoriti, Lisa. Znae vrlo dobro koliko je do Kansas Cityja. Ako zaista ostajete na farmi, vidjet ćemo se sljedeći put.

— Naravno da ostajem ovdje! Što mi drugo preostaje?

— Posao biste zacijelo našli u gradu.

— Da, samo kako dugo? — Iznenada joj se u pogledu nazre divlji izraz i Jacku se učini da na njezinom licu vidi mržnju. Ali se već slijedećeg trenutka osmjehnula.

— Ostajem s Carterom, šerife. Imate krasno vrijeme za put. Prilično vruće, zar ne?

Već je izustio da joj odbrusi, ali ipak zašuti, izazvan čudljivošću te djevojke. Potjera vranca i ni jemo izjaše iz dvorišta.

Vranac prodorno zaništi i pojuri, ali već nakon kratkog vremena znoj ga je počeo oblijevati pa uspori.

Vrućina je postala neizdržljiva. Iako je spavao cijelu noć, umor ga je ipak počeo svladavati.

III

Sunce je bilo u zenitu i na tlu se nisu ocrtavale sjene. Jack posegne za čuturicom iako je znao da je prazna. Lisa Bryant

je u nju ulila samo ostatak sinoćnjeg čaja. Možda više nije imala.

Grlo mu je bilo sasvim suho. Sjedio je pogureno u sedlu, zureći odsutno preda se. Tamo negdje pred njim, između crvenkastog bodljikavog grmlja bio je izvor vode. Ali nije nigdje vidio crvenkasto bodljikavo grmlje. Posvuda je bilo samo osušenih topola.

I konj je također bio žedan, jer ni za njega nije imao dovoljno vode.

Iznenada se prolomi hitac.

Metak je prozujao pokraj njega. Trgnuo se iz obamrlosti. U istom trenutku i preplašeni konj naglo skoči u stranu i zbaci šerifa iz sedla. Jack snažno tresne na zemlju i otkotrlja se.

Odjeknuo je i drugi hitac. Vranac poskoči, prodorno zaništi i sruši se. Ali već slijedećeg trenutka ponovo skoči u vis i kao da ga neka nevidljiva sila vuče izbezumljeno pojuri dalje.

Od metka se uzkovitla pijesak ispred Jacka. Ponovo se čulo prodorno njištanje konja i zatim lomljenje gustog grmlja kroz koje se izbezumljena životinja probijala. Zatim odjekne još jedan hitac i udarci kopita istog trena umuknuše.

Jack je već namjeravao skočiti i krenuti za konjem, kad se ponovo prolomi hitac. Metak se zabio blizu njega u zemlju i opet mu pijesak zaslu lice.

Baci se u stranu i ramenom udari o korijenje grma. Odjeknuo je još jedan hitac. Metak prozujala vrlo blizu njegove glave. Jack se baci u grmlje. Iza njega ponovo prozujala metak i odjek hica prolomi se dolinom.

Jack pojuri dalje, zaklanjajući

se iza grmlja i gustog šipražja. Stigavši do razgranatog, ali niskog stabla, baci se na zemlju i izvuče kolt.

— Šerife, gdje se skrivaš? — prodorno zaurla promukli glas.

Ponovo odjeknu hitac. Jack je klečeći čekao i brisao znoj sa čela.

Sekunde su sporo prolazile. Ništa se nije događalo. Napokon ustade i napne teški kolt.

U tom trenutku začuje tiho pucketanje s desne strane. Jack se okrene ne odavši se nijednim zvukom.

Nekoliko je trenutaka vladala tišina, zatim se ponovo začuje tiho šuštanje. Jack polako podigne ruku. Osjećao je kako mu znoj teče niz lice i kako ga posvuda po koži počinje peći.

Jedan se grm zanjihao i Jack ugleda kako iz njega izranja ruka s koltom. Bio je toliko uzbuđen, da je povukao obarač. Kolt 45 snažno trzne u njegovoj ruci, a odjek hica nadjača ostale zvukove. Osjećao je kako ga nosnice peku od oštra dima što se izvijao iz cijevi kolta.

Ruke s oružjem je nestalo.

Jack Liston trčeći ponovo opali prema grmu.

Jedna suha grana odleti u vis. On stigne do grma iza kojeg otkri otisak čizme na tlu. Zgažene grane pokazivale su mu put kojim je napadač pobjegao.

Nastavi trčati. Zadihano se probijao kroz gusto šipražje. U tom se trenutku začu još jedan hitac. Jack osjeti kako mu je nešto okrnulo rame i baci se na zemlju. Istovremeno je i sam zapucao u pravcu iz kojeg je ispaljen posljednji metak. Osim tihog šuštanja koje se udaljavalo, ništa se nije čulo.

Šerif klečeći napuni kolt a onda krene dalje.

Već se nakon nekoliko koraka zaustavio, začuvši njištanje konja. Začu se glasna psovka i iznenada se pojavi crni šešir ukrašen širokom trakom te ramena jahača. Jack potrča prema njemu i zapuca. Međutim, jahač je snažno ošinio konja i odmakao.

Šerif se bez daha zaustavi i dalje pucajući za jahačem. Jahačev se lik doimao nestvarno u zraku što je titrao od vrućine. Liston nije mogao ništa raspoznati, osim da je jahač imao crni kožnati prsluk i crni šešir.

Jahač je nestao. Jack je čuo još samo udaranje kopita što se sve više udaljavalo. Nekoliko minuta kasnije, ponovo je ugledao jahača koji se penjao uz brežuljak s kojeg je Jack malo prije sišao.

Opet napuni kolt, spremi ga u korice i zakvači sigurnosnu omču preko kokota. Zatim potraži konja i stigne do razrovanog tla, gdje ga je malo zaustavila pucnjava.

Liston krene tragom ugažena grmlja.

Nakon nekoliko koraka ugledao je vranca. Približio se uginuloj životinji, krećući se ukočeno kao oduzet. U navlaci pričvršćenoj o sedlo još je bila njegova puška.

Jack se iznenada trgne. Nestale su izlizane, stare bisage. Naglo se okrenuo i osluhnuo. Više se nije čuo topot kopita.

Otkopča remenje, zakorači preko konja i izvuče teško sedlo. Stavi ga na rame i žurno krene prema sjeveru, slijedeći trag jahača.

Na podnožju brežuljka je usporio. S velikim se naporom vukao uz brežuljak. Otisci potkova još su se jasno raspoznavali.

Stigavši na vrh, zadihano se zaustavio i pogledao prema sjeveru. U jednom mu se trenutku učinilo kao da vidi jahača u širokoj udolini pred sobom. Međutim, zrak mu je toliko titrao pred očima, da nije bio siguran. Jedino što je vidio jasno bili su otisci konjskih kopita.

Nizbrdo se kretao mnogo brže. Sedlo ga je pritiskalo na ramenu, a puška u ruci otežala je poput olova. Žed ga neprekidno morila. Grmlje se pred njim ponovo zgušnjavalo. Jahačev trag još je mogao dobro pratiti.

Jack Liston nije znao koliko je hodao, kada se iznenada ponovo prolomio hitac. Metak se tupo zabio u sedlo na njegovom ramenu i Jack zatetura.

U tom trenutku odjekne i drugi hitac koji mu prošiša pored lica. Munjevitom se brzinom baci na zemlju i otkotrlja do grma u zaklon. Zapucao je iz puške, ali napadača nije mogao otkriti.

Odnekud do njega dopre njištanje konja.

Ponovo su meci fijukali iznad njegove glave i lomili grane grmlja. Čuo je i psovanje.

Jack iznenada potrčao, neprekidno pucajući. Bez daha je stigao do mjesta gdje je pretpostavljao da se nalazi njegov protivnik, ali nije nikog zatekao. Ugledao je samo nekoliko praznih čahura na zemlji.

— Gdje si? — bijesno se zader Jack.

Njegove riječi prazno su odjekivale kao da mu se rugaju. Negdje se nešto slomilo, resko

odjeknuvši. Držeći napetu pušku Jack se polako povlačio natraške sve dok ledima nije udario o drvo.

Pred njim se ništa nije čulo. Zapucao je. Kada je utihnuo odjek pucnja poviče iz sveg glasa:

— Dodi ovamo i bori se kao muškarac!

I dalje je vladala tišina.

Jack odlučno krene naprijed i stade se probijati kroz gusto šipražje. Iznenada odjekne hitac. Baci se na koljena i zapuca. Nekoliko se pogodenih grana njihalo. Dim od baruta pekao mu je nosnice i oči. Zatim je opet sve utihnulo.

Jack je čekao. Nadao se da će mu bilo kakav zvuk odati protivnikovo skrovište. Ali napadač kao da je propao u zemlju. Liston ponovo ustane. Potrči dalje u nadi da će ga ipak uspjeti pronaći.

Kada je prešao oko tristo metara, začuo je sušanj. Naglo se trgnuo, okrenuo i ugledao šešir, potiljak i ramena jahača prilično daleko od mjesta na kome se nalazio.

Jack digne pušku i opali. Iako je udaljenost bila prevelika ipak opali još jedanput.

Uspravio se i ugledao jahača kako se udaljuje prema sjeveru i nestaje u uskovitlanom oblaku prašine.

IV

Muškarac zaustavi konja pokraj bunara u dvorištu farme. Pomalo ukočenih nogu sjaše, dohvati užu i povuče ga. Vedro je neprestano udaralo o zidove bunara prije no što ga čovjek izvukao napola praznog i položio na rub bunara. Limenim

lončićem zahvati vodu i stade pohlepno piti. Lice mu je bilo mršavo, ispijeno oštih crta i tamnih žarkih očiju. Prije no što je lončić odložio na rub bunara, otpi još jedan dugi gutljaj. Promatrao je svoj odraz na mirnoj površini vode u vedru. Zabacio je šešir na potiljak i promrsio crnu sjajnu kosu. Iznenada se nagne nad vedro, uroni obje ruke u vodu i opere lice.

– Zane! – odjekne dvorištem promukli glas.

Rukavom košulje obrisala lice i okrene se.

Pred vratima farmerske kuće stajala je Lisa Bryant. Ispitivački je zurila u muškarca i zatim mu prišla. – Zašto ne čekaš vani? – upita ga uzbuđeno. – Što tražiš ovdje?

Muškarac još ukočenih nogu pride svom konju, uhvati ga za uzde i povuče prema vedru na rubu bunara.

– Pa reci već nešto! – izusti Lisa, tresući se od uzbuđenja. – Što se dogodilo?

– Taj šerif kao da je sotona! odgovori joj Zane muklo.

– Ne razumijem ni riječi. – Žena mu pride bliže, zgrabivši uzde i odgurne konja u stranu. Vedro se prevrne i otkotrija.

– Podigni vedro i pusti konja da se napije! – izdere se muškarac obijesno.

Lisa se sagne, podigne vedro i baci ga u bunar. Duboko u bunaru vedro je tupo pljusnulo u vodu.

Konj je nervozno njištao. Lisa izvuče vedro i stavi ga na zemlju. Stisnutih je očiju promatrala crnokosog muškarca. Bilo mu je oko trideset i pet godina. Visok i širokih ramena.

– Pa reci konačno što se dogodilo! – prosikta Lisa.

– Vidim da imaš bisage! Što se još dogodilo?

– Živ je.

– Što? – upita Lisa gledajući ga kao da ne shvaća što joj je kazao.

Muškarac samo slegne ramenima, nijemo gledajući Lisu koja je iznenada problijedila.

– Da. Dobro si čula. Ah, do davola! Dva puta sam pokušao. Ali on kao da je mačka.

Na Lisinu su čelu izbile debele graške znoja.

– I gdje je sad?

– Vjerojatno na putu prema farmi. Ali neće tako skoro stići. Ubio sam mu konja. Ostaje nam još dovoljno vremena da nestanemo odavde.

Žena je nekoliko trenutaka napregnuto razmišljala i zatim odmahнула glavom.

– To bi odmah prozreo. Za njega kažu da ulovi svakog ko ga goni.

– Gluposti! Nema konja, a ako u ovom bunaru bude mrtvac, gotov je. Gotov kao i stotine drugih zamjenika saveznih šerifa prije njega.

– Kako to misliš, mrtvac u bunaru?

– Što se sad praviš luda. Mišlim, naravno, na Cartera!

Žena ga užasnuto pogleda.

– Gdje je uopće taj tvoj »vjeranik«?

Lisa se polako okrene.

– Vjerojatno je u kukuruzištu. – tiho odgovori. – Ali tako se nismo dogovorili, Zane. U tome neću sudjelovati, razumiješ li? Carter s tim nema nikakve veze. Znaš dobro da sam ovdje čekala, samo da ne bi bilo

upadno i da ti dam znak da li se isplati.

Zane se podrugljivo nasmiješi. – Onda se jedna sitnica izmijenila, dijete moje.

– To neću dopustiti!

– Slušaj me sad dobro, Lisa! Stari mora zagristi travu, ako se mi uopće mislimo izvući! Ili ti se možda taj starkelja sviđa?

– Glupost. Ali mi ga je žao. Otkako je njegova žena umrla prije dvanaest godina, živi potpuno sam u ovoj pustari.

– Carter će umrijeti, a mi ćemo ovdje čekati šerifa.

– Zar želiš još jednom pokušati? – Lisa dlanom obriše znoj sa čela. – Već si dva puta pokušao bez uspjeha. Ako on sazna da sam ja u sve umiješana, gotovi smo. Više ga nećemo moći prevariti. Nadam se da uopće neće ni stići dovde. Čini mi se kao da sam sve to već predosjećala.

– Kakve to gluposti pričaš? Zane namršti čelo, odgurne konja u stranu i pride Lisi. Uhvati je tako čvrsto za ruke, da je od bola prigušeno vrisnula. – Pa reci mi sada što je posrijedi.

– Nalila sam mu u čuturu samo malo vode! Pusti me sada!

Muškarac se glasno zakikota i pusti joj ruke.

– Odlično! Zaista odlično! Ako se i uspije dovući dovde, stići će više mrtav nego živ!

Žena ustukne nekoliko koraka i pomiluje konja po vratu.

– Ne. Ako stigne dovde, bit će tako oprezan da mu ništa neće promaknuti. Vjerojatno pretpostavlja da ga ti čekaš u zasjedi. A onda smo izgubljeni, Zane. Znaš li uopće koliko je u bisagama?

– Naravno da znam!

– Koliko?

– Zlata za otprilike tri tisuće dolara.

– Četiri tisuće – ispravi ga Lisa. – Znači više no što smo mislili, kada smo u Abileneu čuli za to. To ni u kom slučaju ne smijemo staviti na kocku!

Zane stisne oči i počea se po vratu. Napokon upita:

– Što ti predlažeš?

– Ja ću ga zavarati. Ali ti moraš nestati prije no što te Carter vidi.

– Taj me već vidi. – Crnokosi se uspravi i desnu ruku spusti na držak revolvera.

Lisa se polako okrene.

Lamp Carter je stajao pogrbeno pokraj kuće. Čvrsto je stisnuo usne i gledao ih. Farmer nije bio naoružan.

Lisa je stajala kao ukočena.

– Makni se s puta, Lisa – dobaci joj Zane tako glasno da je to i Lamp Carter morao čuti.

Djevojka se nije micala.

Carter se tada pomakne i krene prema njima.

– Tko je to, Lisa?

– Moj stari znanac – odgovori Lisa drhtavim glasom.

– Odakle ga poznaješ?

– Iz jednog grada na kanzaškoj pruzi.

– Kako se zove? – upita farmer gotovo šaptom. – Carr. Zane Carr.

– Pa, udite u kuću, mister Carr.

Crnokosi podrugljivo pogleda farmera.

– Ono što nas dvojica moramo srediti, možemo napraviti i ovdje vani – grubo mu odgovori i polako izvuče revolver.

U tom trenutku Lisa poviče:

– Ne!

Skoči prema Carru u namjeri da se baci između njega i Cartera.

Carr je brutalno odgurne u stranu i opali na bespomoćnog farmera. Carter pogoden zate-
tura.

U slijedećem se trenutku Lisa ponovo baci na Zana, ali je on tako snažno udari da se srušila na zemlju. Zatim ponovo odjeknu hitac. Metak je ponovo pogodio farmera i on se sruši.

Lisa je klečeći zauriala:

– Ti uopće nemaš srca! Ubojico prokleta!

Carr ju je gledao stisnutih očiju.

– Jesi li poludjela? Odavno smo odlučili da ubijemo Listona. Jutros si mi još dala znak da napušta farmu i da mu mogu postaviti zamku. Ubojstvo je ubojstvo, dušo moja. Sucu Parkeru je svejedno je li ubijen farmer ili šerif.

Žena je nijemo zurila u bandita, dok su joj niz obraze tekle suze.

Carr joj iznenada pride i grubo je zgrabi za ramena.

– Jesi li me razumjela? Za suca je svejedno. A ti si se već navikla na ovaj život ovdje i nisi više ni htjela zlato, zar ne?

Lisa se naglim trzajem odvoji od Carra i otrča do Cartera koji je ležao na zemlji. Kleknu pokraj njega i prevrnu ga na leđa. Plakala je i tresla beživotni lik koji je ugasla pogleda tupo zurio.

Zane Carr pričekao nekoliko trenutaka a zatim pride Lisi s leđa i povuče je. Pokušala se otrgnuti, ali ju je on čvrsto držao.

– Pa što je sada, do davola?
– izdere se Zane Carr.

– Reci konačno istinu! Jesi li htjela zlato ili nisi?

– Naravno da sam htjela. I na sve sam pristala, ali nisam razmišljala o posljedicama.

Carr odgurne blijeđu ženu od sebe i pogleda u mrtvaca. Lisa lagano pride Zaneovu konju i nasloni vrelo čelo na sedlo. Tresla se od grčevitog plača.

Carr namrgodeno opsova. Zatim potrča za njom.

– Pa znala si, valjda, da je to jedini način da se domognemo novca. Jedan mrtvac više, to sad zaista nije važno. Sad još moramo likvidirati Listona.

– Ti uopće ne znaš što su to osjećaji, Zane – reče, brišući ruke.

– Sad mi je zaista dosta! Pa o svemu smo se bili dogovorili.

– Da. Objasnio si mi da je to jedini put da se izvučemo iz blata.

– Točno. I to nije bila laž, Lisa. Čini se da si u međuvremenu potpuno zaboravila koliko si duboko i sama bila u tom blatu i kako ti je bilo potpuno svejedno na koji ćeš se način izvući iz njega.

Ona se drhtavih usana okrene i pogleda prema mrtvom farmeru.

– Ništa više ne shvaćam. – tiho odgovori.

– To će već proći. Jednog ćeš dana sve to zaboraviti. A ja ću sad prvo ukloniti leš.

V

Lisa Bryant je privukla stolicu uz prozor i zagledala se u mrak što se polako spuštao nad prerijom.

Iza njezinih leđa Zane Carr je hodao gore-dolje po sobi. Povremeno bi se zaustavio i po-

gledao kroz prozor u sumrak. Čovjek koga su čekali još se nije pojavljivao.

– Sve je prozreo i neće doći
– iznenada progovori Lisa. –
A ja sam sretna da je tako. Bit
će ih mnogo, kad dodu. Onda
više nemamo nikakve šanse.

Carr se zaustavi iza njezinih
leda i pogleda u tamnocrvenu
kosu koja je i u mračnoj prostori-
ji blistala.

– Doći će, siguran sam u to
– odgovori joj. – Osim ako nije
umro od žedi!

Lisa se polako okrene na sto-
lici i Carr ugleda njezino blije-
do lice.

– U tom slučaju ti si krivac
– nastavi Carr. – Samo što u
to ne vjerujem. On je od onih
muškaraca koje možeš ubiti sa-
mo metkom a ne glupom po-
dvalom.

– Da, doći će, Zane. Ali ti ga
nećeš ubiti. Zbog zlata više nit-
ko neće biti ubijen!

– Ti si stvarno poludjela, Li-
sa! Morala bi konačno shvatiti
da je sada prekasno. Ili možda
namjeravaš otići u Abilene? Što
ćeš tamo? Teksaški su rančeri
taj grad osudili na smrt, jer je
tamo neki njihov zemljak ubi-
jen. A u ostalim su gradovima
drugi. Tamo nećeš više dobiti
posao. Dakle, kad šerif stigne,
izići ćeš iz kuće i reći da me nisi
vidjela. Naravno da ti on neće
vjerovati i da će sve pretražiti.
Ja ću pucati, kad uđe u kuću.

– Kad stigne, ja ću vikati.
Onda će znati da mora biti op-
rezan! – izusti Lisa.

Carr ustuknu nekoliko kora-
ka.

– Onda ćeš ostati u kući –
hladno joj odgovori.

– Vikat ću i u kući! – Naglo

se digne, pa se stolica prevrne.

– Naravno, samo ako budeš
mogla! – Carr ju je namršteno
promatrao. – Ali to se lako mo-
že izmijeniti. Sad moraš odluči-
ti, Lisa. Hoćeš li zlato?

Ona dlanom prede preko
znojna čela.

– Treba mi to zlato, Zane. Ne
znam što će inače biti sa mnom.
U Abileneu me isto više nisu
htjeli. Da, hoću to zlato. Ali zbog
njega više nitko ne mora umri-
jeti!

Zane Carr ponovo započne ne-
mirno koračati po sobi. Iznena-
da se zaustavi.

– I kako to zamišljaš? Liston
je za tebe već bio mrtav kad je
krenuo odavde!

– Da, to je istina – tiho od-
govori i sagne se da podigne
stolicu. Zatim ponovo sjedne i
zagleda se kroz prozor. – Nisi
smio ubiti Cartera. Onda bi sve
bilo drugačije.

– Bio mi je na putu!

– Moramo ga nekako preva-
riti, Zane!

– Znaš i sama da ti više neće
vjerovati zbog čuture s vodom.

– Već će mi nešto pasti na
pamet. Ako mi obećaš da nećeš
pucati u njega, poslat ću ga na
sjever, kamo si ti navodno odja-
hao. On će mi povjerovati.

– I onda? – upita Carr sik-
tavo, nagnuvši se nad nju da bi
je bolje vidio u polumraku.

– Sasvim jednostavno. On će
odjahati na sjever, jer te ovdje
neće naći.

– Ali me ni tamo neće pro-
naći.

– Naravno da neće. Ali će se
možda još jedanput vratiti. Bit
ću sama, a on će misliti da ništa
ne znam.

Sada i Carr privuče stolicu prozoru i zagleda se u sumrak. Zatim pogleda Lisu i upita: – Reci mi, želiš li ti samo njegov život sačuvati?

Ona mu ne odgovori.

– Ili me ti možda želiš prevariti? – Carr se samouvjereno nasmiješi i ustane. – Na žalost, dušo nemaš sreće!

– Što to znači?

– To znači da ću ga ubiti.

– Vikat ću!

Morat ću ti zaćepiti i usta. Zgrabi je naglim pokretom povuče sa stolice i odbaci u drugi kraj prostorije. Lisa ledima udara o zid.

– Samo trenutak, odmah smo gotovi, dušo – nastavi Carr. – Samo mi uže još nedostaje!

Lisa se drhteći pripila uza zid. Gledala je Carra kako izlazi iz sobe. Zatim je čula kako nešto pada na pod. Polako krene prema kutu u kome je visio Cartorov opasač s koltom. Srce joj je snažno udaralo da joj se činilo da se čuje u cijeloj kući. Odjednom se počela bojati svog partnera. Napokon sam pronašao uže! – poviče Carr iz susjedne sobice.

Žena drhtavim prstima dohvati oružje.

– Jedanput ćeš mi zbog ovog biti zahvalna – ponovo se začuo Zaneov glas.

U tom trenutku Lisa odlučno izvuče revolver iz opasača. U istom se trenutku pojavio i Carr na vratima. Lisa napne oružje i mahne rukom u kojoj je stezala revolver.

Carr je stao kao ukopan.

– Jesi li poludjela?

– Možda – odgovori Lisa

glasom koji ni sama nije prepoznala.

Prije no što je Carr uspio shvatiti situaciju, Lisa opali.

Carr se pogoden trzne, zateura i sruši na pod.

Iznenada se oko Lise sve počelo okretati. Pred očima joj se zamaglilo. Nije ni opazila da joj je revolver pao na pod. Koljena su je izdala i polako je još naslonjena na drveni zid kliznula na pod.

– O bože – mrmljala je blijeda i prestrašena. – Kako se sve to moglo dogoditi?

VI

U prostoriji u kojoj je Lisa čučala, zureći u mjesto gdje je Carr ležao, vladala je potpuna tama. Nije znala koliko je vremena tako provela.

Onda se sjetila Abileneu i dana, kad je stigla kao još vrlo mlada djevojka iz Omahe. Od tog se dana njezin život sasvim, promijenio. Ponovo je obuzme strah. I odjednom shvati da joj je zlato potrebno.

Ustala je. Ponovo se sjetila što je kazala Carru. Možda se nije složio s njenim planom, jer je shvatio da ne valja. Bilo je to samo nekoliko u panici izrečenih rečenica, bez ikakve logike. I opet je pomislila na zlato i pogledala u izlizane bisage što su bile obješene o zardalu kuku pokraj vrata. Vjerojatno neće teško prevariti šerifa kad se pojavi.

Ta ju je misao sve više i više zaokupljala i potiskivala strah. Napokon se sagnula i našla revolver. Potom nesigurnim koracima krene prema stolu, bojažljivo se trudeći da ne nagazi na mrtavaca. Sjedne za stol. Raz-

mišljala je što sad mora učiniti kako bi se uspjela izvući sa zlatom koje će joj omogućiti miran život.

Iznenada joj sine da je Liston možda već negdje u blizini i da je čuo pucanj. Brzo se dignu i ponovo posegnu za oružjem. Osluškujući napregnuto, krene prema vratima. Otvori ih i izide u dvorište.

– Šerife! – poviče kriještavim glasom. – Listone, dodite ovamo! Znam da ste ovdje!

Odjek njezinih riječi izgubio se u tami. Kroz noć je do nje dopiralo samo zavijanje vuka.

– Prestanite me zavaravati! – ponovo poviče Lisa.

Korak po korak polako je hodala dvorištem. Carrov je konj još čekao osedlan pokraj bunara.

Bisage je morala sakriti. Za trenutak je pomislila da je sve loše napravila. Znoj joj je počeo izbijati iz svih pora. Svom je snagom pokušala odagnati takve misli. Morala je sada brzo raditi.

VII

Jack Liston se zadihano zaustavi. Koljena su mu klecala pa se uhvati za grmlje da ne padne od slabosti. Noge su ga pekle poput žeravice. Svaki korak izazivao mu je užasan bol. Pred njim se na sjeveru prostirala samo prorijedena šikara. Žed je malo popustila otkako je zavlada noćna hladnoća. Nadao se da će ipak stići do farme.

Razmišljao je o sedlu koje je odbacio još prije nekoliko sati. Samo je pušku zadržao. Krenuo je dalje. Nakon desetak minuta stigao je do stabala. Tu se zaustavio i naslonio na deblo.

Već je satima bilo mračno. Banditov je trag poodavno izgubio. Jack je morao nastaviti put do farme. Tamo će dobiti konja i vodu. Teškim naporom je nastavio put. Iznenada iz mraka pred njim izroni ograda. Jack se ponovo zaustavi. U mraku nije mogao nazrijeti ni jednu zgradu, ali je znao da je stigao na farmu.

Napuni pušku i potrči duž ograde. Napokon je stigao do kraja ograde i ugledao obrise male farmerske kolibe.

– Jeste li se vratili da i mene ubijete? – U tom se trenutku začu kriještavi Lisin glas. – Pucajte samo, ako vam je toliko stalo do toga!

Ja sam, Liston! – poviče Jack.

Potrči dalje. Za sobom je ostavljao duboke tragove u pijesku. Ugledao je ulazna vrata, zatim prozor i napokon ženu koja je stajala naslonjena na zid. Lice joj je bilo blijedo poput kreča.

– Bože moj, šerife... odakle vi ovdje? Mislila sam da vas je ubio?

– Tko?

Onaj bandit koji bio ovdje i ubio Lampa. Imao je vaše bisage odgovori mu žena, zuřeći razrogačenih očiju u njega.

– Znači da je ipak našao farmu – promuklo će Jack.

– Da, našao je i ubio Lampa. Samo zbog konja, šerife, samo zbog konja ga je ubio!

– Zbog konja? U tom se trenutku sjetio napola prazne čuture. Međutim, lice koje je gledao pred sobom, toliko se promijenilo, da Jack pomisli kako je izobličeno od bola.

– Da, zbog jednog konja.

Lamp mu nije htio dati konja. Onda je bandit htio da zamijene konje. Ali Lamp nije pristao, jer su njegovi tegljači i trebalo bi mu dosta vremena prije no što bi s banditovim konjem uopće mogao nešto započeti.

– I što se onda dogodilo?

– Bandit ga je ustrijelio. Tamo, gdje vi stojite, tamo je Lamp pao na pod i umro.

Jack pride bliže. Zaustavio se ispred žene i ona spusti glavu.

– Žao mi je – promrmlja Jack. – Je li vam rekao da me je napao?

– Pa to sam vam već kazala. Mislila sam da ste mrtvi, da je i vas ubio.

Htio ju je uhvatiti za ruku, ali se Lisa izmakne u stranu. Jack spusti ruku i upita je:

– Gdje je Carter?

Pokopala sam ga.

– Sami?

– Naravno – odgovori žena i podigne glavu. – Nisam ga mogla ostaviti da leži u dvorištu. Želite li vidjeti njegov grob?

Nekoliko su trenutaka oboje šutjeli. Lisa je ponovo pognula glavu i Jack je mogao vidjeti samo njezinu crvenu kosu.

– Što ćete sada? – upita je.

Lisa nijemo slegne ramenima.

– Ovdje ne možete ostati.

– A kamo da odem? – Polako je podigla glavu. – Možete li mi vi to možda kazati, šerife?

– Ne mogu, Lisa. Ali isto tako ne vjerujem da ćete moći sami ostati ovdje. Moramo o tome još razgovarati. Kad je otišao odavde?

– Još je bio dan.

– Možete li ga opisati?

– Zar vi ne znate kako izgleda?

– Nisam ga uspio dobro vidjeti.

– Visok je i ima crnu kosu. Zapravo je sve na njemu crno. I kosa i odjeća.

Jack kimne. Zatim ode iza kuće gdje ugleda svježi humak. Zista nije mogao shvatiti kako je Lisa smogla toliko snage. Začuo je korake iza sebe. Lisa se zaustavi kraj njega i progovori:

– Evo, to je sve što je ostalo. Još nisam svjesna što se sve dogodilo.

Jack se okrene i uhvati je za ramena. Drhtala je. Zar ju je bol za Carterom toliko potresao. Pažljivo je uvede u kuću. Zatvori vrata iza sebe, potraži šibice u džepu i upali svjetiljku.

Lisa sklopi oči kao da ju je zaslijepila svjetlost.

– Što će vam to? – oštro ga upita. – Ugasite svjetlo!

Jack poslušno utrne svjetlo.

– Kamo je odjahao?

– Prema sjeveru.

– A gdje mu je konj? Mislim onaj na kome je stigao ova-mo?

– U staji. Uzmite što vam treba i krenite za njim. Ali ako hoćete slijediti tragove, bolje je da pričekate do jutra.

Pokušao je odgonetnuti njezin izraz lica, ali u mraku nije raspoznao ništa osim odbljeska njezinih očiju.

– Pa sad znam u kom je pravcu otišao i neću gubiti vrijeme.

– Ubijte ga! – izusti Lisa žestoko. – Ne smije vam umaći, šerife! Lamp je bio dobar čovjek...

Otišao je u staju i izveo farmerovoga konja. Osedlao ga je Carterovim sedlom i privezao u dvorištu.

— Konj nije osobito brz, ali je vrlo izdržljiv. Lamp je to uvijek govorio. Za kratko sam se vrijeme toliko navikla na njega.

— Znam da vam je sad teško, Lisa — odgovori Jack. — Možda ste nakon dugo vremena opet upoznali jednog dobrog nesebičnog čovjeka, čovjeka koji ne postavlja pitanja i koji nema predrasuda.

— Da, to je točno, šerife. Ni sam nikada o tome razmišljala. Imate pravo. Lamp je bio dobar i nesebičan.

Jack pritegne remenje na sedlu i upita je:

— Onaj se čovjek nije ni zaustavljao, odmah je nastavio, zar ne?

— Da, odmah je odjahao.

Jack kimne, izvuče pušku i popne se u sedlo. Potjera konja i krene u noć.

— Ubijte tog gada — odjeknuo je za njim Lisin povik.

VIII

Lisa Bryant se preplašeno trgne začuvši zavijanje vuka u noćnoj tišini. Stajala je u dvorištu i gledala u pravcu kamo je odjahao šerif. Iznenada se okrene i potrča oko kuće. Zaustavi se ispred groba.

— Kad bi on znao da i ti, Zane, ležiš tu dolje, — promrmlja i pogleda humak koji se u mraku jedva raspoznavao. — Ali to nitko neće saznati.

Nekoliko je sekunda nijemo zurila u humak kao da očekuje odgovor, a zatim potrči natrag preko dvorišta i duž korala. Stigavši do grmlja, sjetila se da še-

rif nijednom riječi nije spomenuo čuturu koja je bila samo napola puna kad je ujutro krenulo s farme. Možda je zaboravio, jer mu je bilo važnije da nastavi potragu.

Lisa potrči dalje. Morala je provjeriti je li drugi konj još u grmlju, gdje ga je sakrila. Htjela ga je još dalje odvesti i sakriti, da ga nitko ne nađe.

Nakon nekoliko koraka ponovo se zaustavi. Poput munje iznenada se sjeti da je šerif otišao bez čuture i bez bilo kakve zalihe vode. Uskoro će opaziti i vratiti se, jer prije polaska nije čak ništa ni popio. Lisa se naglo okrene i vrati. Zadihano je trčala duž korala. Stigavši u dvorište, zastala je kao ukopana. Konj je stajao ispred kuće. Šerifa nigdje nije mogla vidjeti.

Vratio se, a ona ga nije opazila. Nije se usudila pomaknuti.

— Šerife — poviče drhtavim glasom.

U tom trenutku u kući se nešto pomakne.

— Molim? — začu glas Jacka Listona i on se pojavi na vratima. — Pa gdje ste bili? Posvuda sam vas tražio. Lisa nije uspjela izustiti ni riječi. Krenula je prema kući i pri svakom je koraku mislila kako će je izdati koljena. Što da učini? Da mu kaže da su se njih dvojica međusobno ubili? Bit će mu teško dokazati suprotno ako joj ne bude povjerovao. Osim toga nitko joj neće moći dokazati da je poznavala Zanea Carra i bila njegova ljubavnica.

U tom je slučaju zlato za nju zauvijek izgubljeno. Morala bi se vratiti u blato iz kojeg je već pomislila da se izvukla.

Stigla je do konja i naslonila

se na njega. Jack pride životinji. Lisa ga pogleda i učini joj se da je Liston promatra s neskrivenim nepovjerenjem. Pognu glavu i obori pogled.

— Htjela sam pobjeći — tiho progovori. — Strah... ali vani, u grmlju, tamo je još gore... Zašto ste se vi vratili?

— Zaboravio sam ponijeti vodu.

— Da, da, naravno. Nisam ni pomislila na to.

Nije se usudila podići pogled, plašeći se da šerif ne otkrije istinu. Osim toga bojala se da će je pitati o napola praznoj čturi koju mu je dala. Međutim, Jack ništa nije pitao.

— Našao sam bocu u kući — reče joj Jack napokon.

— U redu.

— Slušajte, Lisa, ako želite, otpratit ću vas do slijedećeg grada.

— Ne, ne, hvala vam — brzo je odgovorila. — Odlučila sam da ipak ostanem.

Jack slegne ramenima i krene do bunara.

Lisa polako digne glavu i pogleda ga.

— Bila sam tako sretna na ovoj farmi — progovori tako glasno da ju je morao čuti. — Htjeli smo se uskoro vjenčati, Lamp i ja.

— Da, Carter mi je kazao. — Jack izvuče vedro iz bunara.

— U staji je vjerojatno još jedna čtura, šerife — reče Lisa i potrči preko dvorišta.

Kada se vratila, Jack je stajao kraj konja i pričvršćivao bocu s vodom za sedlo.

— Evo — Lisa mu pruži čturu.

Jack je prihvati i opazi kako

joj se ruka trese. Ispitivalački je pogleda i ponovo ode do bunara.

Žena se nasloni na sedlo i pogleda za Jackom Listonom. Kada se vratio i pričvrstio čturu za sedlo, Lisa je još uzaludno čekala da joj Liston nešto kaže.

Skuhat ću vam jaku kavu — napokon progovori Lisa. — Ili čaj.

— Hvala, nije potrebno. U kuhinji sam našao hladnog čaja. U svakom slučaju navratit ću još do vas, Lisa. Hoćete li još dugo ostati ovdje?

— Ne znam, ali čekat ću vas, šerife. Jack kimne, skoči na konja i izjaha iz dvorišta. Lisa se nije micala s mjesta s kojeg je već i prošli put gledala za njim.

— Vratit će se on... — mrmljala je osluškujući topot kopita što je polako zamirao u noći. — Ako ne želim da nešto posumnja, moram biti još ovdje. Možda će se već sutra vratiti i reći da nije našao tragove.

Rukom prede preko znojna čela i nesigurnim se koracima uputi prema kući. Činilo joj se da iz svakog kuta na nju vreba ju iskežena čudovišta i cerekaju joj se. Srce joj je kucalo izbezumljeno, a u ušima joj je šumila krv.

Sjela je iznemoglo na klupu do stola. Ponovo se začulo zavijanje vukova. Goveda su nemirno mukala.

Lisa iznenada ustane i počne nervozno hodati gore — dolje po prostoriji. Napokon se zaustavi kraj kuhinjskih vrata i pogleda u kut u kome se nalazila škrinja. U njoj su bile sakrivene bisage ispod otrcane i izblije-

djele odjeće već davno pokojne farmerove žene. Lisa Bruant je polako shvaćala kako je lakomisljeno sakrila bisage. Činilo joj se vrlo čudno da joj je šerif povjerovao i odjahao.

Odmahnuvši glavom, odagnala je te misli. Ponovo je izišla. Sjetila se konja.

Možda bi ga trebala ubiti, da se ne bi slučajno vratio.

IX

Svitalo je i zemlju su obasjavale prve zrake sunca. Jack Liston zaustavi konja pokraj malenog potoka koji se ulijevao u Cheyenne River. Ukočenih nogu sklizne iz sedla, pričvrsti uzde za sedlo i pusti konja na vodu. Ugledavši čuturu, ponovo se sjetio Lise koja je bila izbezumljena od straha.

Konj se njišteći zaustavi pokraj vode, uroni gubicu u potok i zatim snažno zabaci glavu u vis, tako da su se kapljice vode raspršile na sve strane.

Jacku se iznenada učini kao da u daljini čuje pucnjeve. Naglo se okrene. Odjeknulo je još nekoliko hitaca, ovoga puta jašnije i zatim sve utihne.

Na istoku se horizont već crvenio, postajao zatim sve svjetliji i svjetliji, dok se napokon sunce nije poput goleme crvene kugle pomolilo i diglo na nebo.

Jack pride konju, klekne i opere se u hladnoj vodi. Zatim se napije, uspravi i odvuče konja od potoka.

— Ovo bi bilo dovoljno — reče životinji, pritegne sedlo, uzjaše i nastavi put.

I dalje jašući prema sjeveru povremeno bi pretraživao tlo. Međutim, nije mogao otkriti ni najmanji trag jahača.

Jackov bi pogled neprestano odlutao prema dalekim padinama Black Hillsa. Iz tog je pravca dopirao odjek hitca. Koliko god se naprezao, nije mogao ništa otkriti. Nije se vidio čak ni najmanji oblačić uskovitlane prašine.

Ponovo je postalo nepodnošljivo vruće. Jack je osjećao umor. Oči su ga pekle, a košulja mu se prilijepila na tijelo. Kroz stisnute oči gledao je stjenovite padine. Zacijelo će mu trebati još dva sata dok ne stigne do njih i u njihovoj sjeni nade zaklon. Ali sada ga se sa stijena moglo lako otkriti. Bio je vrlo uočljiva meta, možda i za čovjeka koga je mislio da slijedi. Lisa bi zacijelo bila vrlo zadovoljna, da je znala, kako Jack Liston potpuno vjeruje njezinoj priči.

X

Odjek kopita glasno je odzvanjao dubokim klancem. Oko njega su promicale nove visoke stijene fantastičnih oblika. Ponekad se put toliko sužavao, da se jahač jedva provlačio. Mjestimično je tlo bilo prekriveno sitnim šljunkom, nanesenim bujicama otopljenom leda iz planina.

Jack Liston je izvukao pušku iz korica na sedlu, budno motreći litice kanjona. Možda će ga Carterov ubojica tu negdje pričekati u zasjedi. Nakon što je svanulo lako ga je mogao vidjeti, jer je vidokrug po jasnom jutarnjem zraku bio vrlo širok.

Međutim, nigdje nije bilo nikoga. Na kraju blagog uspona kanjon se proširio i Jack se našao na maloj visoravni. Ugleđao je logorsku vatru i nekoliko

sedla razbacanih naokolo. Naglo zaustavi konja.

Iza jedne stijene začu se metalni zvuk zatvarača puške i dubok muški glas:

– Pažnja, momci! Ovo je šerif! Bar tako izgleda!

Jack odahne.

Iznenada se odasvud pojaviše. Bila su šestorica u otrcanim odjelima a na glavama su nosili izlizane šešire, potamnjele od znoja. Njihovo se držanje doimalo napeto, tako je Jack, ugledavši ih, pomislio na vukove. U svim je šavovima njihove odjeće bilo sive prašine, kao da je tu prilijepljena. Jack Liston zaključio da su oni ovdje već dugo ili se stalno svraćaju. Lica obrasla čekinjastom bradom bila su isto tako prljava kao i odjeća i izgažene čizme iskrivljenih peta. Svi su osim jednog koji je pod miškom stezao marke sharps pušku, bili naoružani vinčester-kama.

– Uistinu, pravi šerif – progovori jedan od muškaraca i pljune na zemlju. – I to, čak zamjenik saveznog šerifa! – Odatle ti to znaš? – upita ga onaj s puškom sharps. – Zato što piše na njegovoj zvijezdi, a ja znam čitati. Iz Fort Smitha, gdje je sudac koji šalje na vješala! – Do davola, zar još i to! Pridružite nam se šerife. Imamo još malo kave.

Jack polako sjaše, pogleda polako jednog po jednog te pride vatri. Ljudi mu pridoše bliže. Četvorica su ostala s druge strane vatre, a dvojica su se zaustavila pokraj konja. Jedan od njih zatrese glavom i progovori:

– Ova raga izgleda kao da je već vukla plug. A ja sam uvijek

mislio, da šerif mora imati potkovana konja.

– To sam, i ja mislio – zareža drugi koji je stajao iza Jacka.

Jack pogleda u ljude s druge strane vatre. Jedan od njih se sagnuo, odložio pušku i dohvatio lonac s kavom što se nalazio na rubu ognjišta. Napunivši jednu od limenih šalica, ponovo vrati lonac na mjesto i zaobide vatru.

Jack je gledao u tanki dim što se pušio iz šalice.

– Hvala vam.

– Nema na čemu. Ali budite pažljivi, šerife! Vrela je!

Ljudi se glasno nasmijaše.

Jack pažljivo otpi gutljaj. Kava je bila vrlo jaka. Iznenadni susret s ljudima divljeg izgleda razbudio je Jacka.

Listom se okrene da i onu dvojicu iza sebe dobro pogleda. Međutim, nitko od njih nije bio odjeven u crno, a pogotovo ne u crnu kožu, koju je Jack opazio na banditu.

– Tražiš li nekoga šerife? – upita Leat i podrugljivo se nasmije.

Jack ispi ostatak kave i stavi šalicu na zgužvanu kožnu vreću pokraj vatre. Držeći se odgovori:

– Da, tražim čovjeka koji je ubio mog konja, ustrijelio farmera i zatim ukrao nešto što pripada kanzaškoj banci.

Jedan od muškaraca zazviždi. – Novac? – upita drugi, prelazeći rukom preko čekinjaste brade.

– Nešto slično.

Pogledi muškaraca postali su oštrij, oprezniji. Ispitivalački su gledali Jackovu vitku pojavu, tamno kožno odijelo i teksaške

čizme. Svi su kao na zapovijed zaustavili pogled na njegovoj zvijezdi koja je blještala na suncu.

— Taj čovjek jaše sličnog konja kao ja — nastavi Jack. — Odjeven je u crno kožno odijelo i ima crnu kosu. Jeste li vidjeli nekog tko odgovara tom opisu?

— Možda je to onaj, koji je noćas prošao kroz kanjon, Mac — Javi se jedan.

— Možda.

Jack osjeti kako mu srce ponovo brže udara.

— Kroz kanjon? Noćas? — upita brzo.

— Točno — odbrusi Mac i sagne se da dohvati pušku. — Raspoznati, naravno, nismo mogli ništa. Put se tamo dolje račva. Odjahao je prema zapadu.

— Jedan jahač, sam?

— Da.

Jack se naglo okrene i potrči prema konju. Dvojica se pred njim maknuše u stranu. Kad se popeo u sedlo, Mac upita: — Zar vas uopće ne zanima tko smo mi?

— Ne. Ovdje nije uobičajeno postavljati takva pitanja.

Mac zaobide vatru, noseći pušku opet pod rukom. — Mi smo kopači zlata — objasni. — Naš se logor nalazi otprilike petnaestak kilometara odavde kraj malog planinskog potoka. Nekoliko smo dana proveli dolje u Mule Creeku. Prava ludnica, šerife. Na žalost, tom je prilikom otišlo i sve što smo u toku prošla četiri mjeseca iskopali. Leat, mi imamo još malo viskija! Ponudi šerifa!

Leat ode do svog sedla i stade

tražiti po bisagama. Napokon izvuče malu pljosku i pride.

Liston se kolebao.

— Uzmite, šerife.

Jack izvadi čep i otpi malo. Jaki mu je viski poput vatre ispržio grlo. Ugledavši napregnut izraz lica muškaraca oko sebe, shvatio je, da je Mac baš zbog toga i rekao da mu done su viski.

— Dobra kapljica — reče što je ležernije mogao, začepi bocu i vrati je Leatu. — Zaista odličan viski! Onda, do videnja! — Dodirne šešir u znak pozdrava i okrene konja.

— To je pravi šerif, momci! — poviče netko iz skupine. — Hajde, dovedite konačno konje!

Jack se još jedanput zaustavi i okrene.

— Gotovo sam zaboravio — obrati im se.

— Što? — upita Mac.

— Jeste li vi jutros pucali?

— Jutros? — Mac odlučno zatrese glavom. — Ne, nismo.

— To sam samo htio znati.

— Ali i mi smo čuli pucnjeve. Rekao bih da se pucalo negdje ispred stijena.

— I meni se tako činilo. Još jedanput hvala za sve. Posebno za viski. — Jack se okrene i odjaha natrag u kanjon iz koga je došao.

XI

Nije znao koliko je već vremena tražio, kad je pronašao tragove koje je odmah izgubio. Već odavno više nije ni znao jaši li ispred ili iza čovjeka o kome su govorili kopači zlata.

Bilo je već poslijepodne. Jahao je kroz kanjon između visokih, strmih litica. Iznenada odjekne pucanj. Metak malo is-

pred njegova konja udari o kamenito tlo, odbi se i poleti fijučući u zrak.

Konj se preplašeno njišteći prope na zadnje noge. Jack se pravovremeno uspio uhvatiti za sedlo da ne padne. Životinja se nemirno ržući spustila na zemlju.

Liston žmirkajući pogleda oko sebe. Tamo gdje su se litice gotovo spajale i kanjon sužavao, stajao je jedan čovjek u sjeni i možda ga zbog toga Jack nije opazio.

– Je li to zvijezda što nosite?
– poviče čovjek.

Riječi su se odbijale o strme litice i odzvanjale kanjonom.

– Rekao bih da jest! – uzvratila mu Jack.

– Jeste li sami?

– Jesam.

– Onda se polako i pažljivo približite, šerife!

Jack polako potjera konja, držeći jednu ruku dignutu u zrak. Već je jasnije vidio čovjeka u sjeni. Bio je visok, vitak i odjeven u crveni prsluk bez rukava ispod kojeg nije bilo košulje. Na glavi je nosio tamni šešir na kome su iza široke ukrasne trake bila zataknuta orlovska pera. Lice mu je bilo mršavo i obraslo čekinjastom bradom. Netremice je gledao Jacka koji se polako približavao. Jacku se činilo da tom pogledu ništa ne može izmaknuti. Na strančevu širokom kožnom opasaču visila je mala vrećica i kraj nje kratka niska bizonovih zuba. Korice s revolverom bile su mu nisko vezane za nogu. Kad se malo okrenuo, Jack ugleda nož koje je stranac također pričvrstio za opasač.

Čovjek napokon spusti pušku i pride bliže. Zaustavi se kraj Jacka i upita:

– Tražite li nešto?

– Jeste li danas sreli nekoga? – upita ga Jack umjesto odgovora.

– Jesam – odgovori stranac i uhvati uzde Jackova konja. – Čovjek se doimađ kao da ga progone divlje zvijeri.

– Je li imao crnu kosu?

– Na njemu je sve bilo crno – zareža stranac. – Ali bilo je to prije nekoliko sati. Što je skrivio?

– Ukrao je nešto – reče Jack i sjaše.

Stranac uzmakne nekoliko koraka.

– Prilično je smiono jahati ovuda sam kroz područje Black Hillsa koje su prije nekoliko mjeseci priznali i dodijelili indijanskim plemenima Dakotā.

– Da, znam. – Jack pogleda na nisku bizonovih zuba. – Ali ja tog čovjeka moram naći.

– Dodite. – Muškarac se okrene i pode prema suženju klanca.

Kad je Jack stigao do suženja ugleda iza njega kola s platnenim krovom. Jack opazi da su to lagana, malena kola, tankih i velikih kotača. Za kola su bila privezane dvije bačve i nekoliko vreća. Osim toga, čovjek je na stražnju stijenku privezao veliku limenu kantu. Pred kolima su stajale dvije mule.

– Vi ste trgovac – reče Jack.

– Da. Trgujem s Indijancima. Smeta li vas to?

– Govori se da trgovci prodaju Dakotama i Cheyennima puške i municiju kojima oni poslije ubijaju bijelce.

– Ah, tako se znači govori. –

Muškarac se podrugljivo nasmiješi i oštro pogleda Jacka. — Ali to se prvo mora dakazati, zar ne?

— Ne znam. — Jack ispusti uzde iz ruku i pride kolima. Iznenada ponovo osjeti jaku glad, koja ga je već prije nekoliko sati počela mučiti.

Muškarac ga je slijedio i naslonio se na kotač.

— Svatko se mora sam za sebe pobrinuti u životu — važno mu reče. — Osim toga, smatram da se ni bijelci nisu osobito lijepo vladali prema Indijancima. Ako vam smijem dati savjet, nemojte sami jahati kroz ova brda. Siouxi posvuda vrebaju.

— Uvijek ću misliti na to. Imate i što za jelo? Platit ću vam, naravno!

— Pa ako je tako... — Muškarac se odvoji od kotača i popne u kola. — Vašem sam prijatelju inače dao isti savjet, dobaci s kola. — ali ni on ga nije shvatio ozbiljno.

Muškarac stenjući side s kola. U ruci je nosio komad kukuruznog kruha i suhog mesa.

— Za vas, šerife, samo dva dolara.

Jack uze hranu. Prije no što je platio, odgrizao je komad kruha i upitao:

— Kada ste posljednji put vidjeli Indijance?

— Prije tri dana. Otprilike tridesetak kilometara zapadno odavde. Za njih je svaki bijelac, koji se usudi stupiti na područje Black Hillsa, samo uljez.

— / To mi je jasno.

— Vi biste kao šerif morali poštovati ugovor iz Fort Laramieja.

— Gonim ubojicu i nemam

namjeru tražiti zlato ili Dakota-ma oduzeti njihovu zemlju.

— Da, samo što Indijanci drugačije misle.

— Suho meso je odlično — reče mu Jack, odgrizavši još jedan veliki zalogaj. Zatim ode do konja i popne se u sedlo. — Hvala za informacije.

Muškarac dohvati pušku koja je bila naslonjena na kotač kola.

— Nema na čemu — uzvрати.

— I nemojte zaboraviti da Indijanci ne govore mnogo, nego odmah pucaju.

Jack potjera konja, razmišljajući o onome što mu je trgovac kazao. Međutim, bilo mu je svejedno što će Indijanci misliti o njegovu boravku na njihovom teritoriju. Morao je naći čovjeka o kome mu je trgovac govorio.

XII

U noći su se čuli različiti zvukovi, kao da su brda Black Hillsa prepuna sablasti.

Odnekud se čulo zavijanje vukova, odjeknulo među strmim liticama i polako zamrlo. Iznenada kanjon ispuni odjek kotrljanja kamenja.

Jack ispusti uze iz ruku. Osvrtao se na sve strane, ali nije mogao utvrditi iz kog pravca dopire zvuk. Ostavi konja i odšulja se do hladne stijene iza koje se zaklonio.

Napregnuto je zurio u mrak, pa su ga oči počele peći. Ponovo nešto začuje. Zvučalo je to kao da je netko udario kamenom o stijenu. Jack pogleda u lijevo, jer je bio siguran da je zvuk dopro s te strane. U mraku ništa nije mogao vidjeti. Ipak mu se nakon izvesna vremena učini

da nazire kretanje ispred stijena.

Osvrne se i ugleda svog konja poput velike sjene. Možda su bili Indijanci. Opet pogleda u lijevo. Sada je jasno raspoznao lik koji mu se približavao.

— Stoj! — poviče oštro.

Njegov je povik izazvao sablasnu jeku i u istom je trenutku odjeknuo hitac. Vatra je suknila iz cijevi. Metak proleti pokraj Jacka i udari o granitnu stijenu. Obasuše ga kamene krhotine. Jack nasumce israzni pušku prema bljesku cijevi.

Stranac ponovo zapuca. Metak okrzne Listonovu ruku i on se trgne. Njegov je protivnik očito bolje vidio. Jack se baci na zemlju. Otkotrlja se preko šljunka, ustane i ugleda muškarca koji mu je trčao u susret pucajući.

Slijedeći je metak proletio tik pokraj njegova vrata. Čovjek mu se u trku približio. Ugledavši lice razvučeno u grimasu i tamno sjajno kožno odijelo, Jack zamahne pesnicom. Protivnik je zateturao. Jack ponovo zamahne. Udarcima je tjerao protivnika na uzmicanje sve dok ledima nije udario o stijen. U tom je trenutku podigao ruku s revolverom i snažno udario Jacka u grudi, da je ovaj gotovo pao na zemlju.

Nepoznati glasno opsova i baci se na Jacka. Ponovo je zamahnuo da ga udari revolverom. Međutim, Jack munjevito izmakne glavu. Revolver udari o stijenu i poleti kroz kanjon. Napadač nešto prosikta i pokušava ponovo zamahnuti. Ali njegovi su pokreti bili suviše spori.

Jack mu zabi pesnicu posred lica. Čovjek krikne od bola i za-

tetura unatrag. Jack se baci za njim te udarcem ponovo prikovala protivnika uz stijenu.

Šerif zastane. Muškarac munjevitom brzinom promijeni položaj i naglo se ponovo baci na Jacka. Liston osjeti snažan udarac u obraz. Bol mu potjera suze u oči. Na to se nepoznati pobjedonosno nasmije i pogne glavu kako bi je Jacku zabio u grudi. Međutim, Jack je odskočio u stranu.

Nepoznati se zaleti pokraj Jacka. Ovaj ga rubom dlana udari u potiljak. Čovjek se od tog udarca sruši na tlo. Nepoznati je ležao nepomično na tvrdom šljunkovitom tlu, kao da je izgubio svijest.

— Ustaj! — naredi mu Jack.

— Hajde, diži se!

Jack u luku zaobide nepoznatog, ugleda njegov revolver i sagne se da ga dignu.

Njegov se protivnik još nije micao.

Međutim kada se Jack sagnuo da dohvati pušku, neznanac naglo skoči. Prije no što je stigao da Listona, ovaj je uperio revolver u njega.

Nepoznati se zaustavi i podigne ruke

— Šerife, što hoćete od mene?

— Okreni se! — naredi mu Jack kratko.

Pa reci već jednom što hoćeš od mene? — zareža nepoznati mrzovoljno. — Nikad te nisam vidio! Zovem se Kane Rile i nikada te u životu nisam vidio!

Strančevo ime Jacku ništa nije govorilo, ali nije ni pretpostavljao da će muškarac govoriti istinu.

— Hajde, okreni se i idi do svog konja!

– Nemaš konja.
– Nemaš konja? – začudeno ga upita Jack.

– Točno. Konj mi se srušio. Vjerojatno od umora. Trebao sam ga pustiti da se malo odmori.

– A zašto nisi? – Jack je još držao revolver uperen u Rilea. Kažiprst mu je bio na obaraču, a palac na kokotu. – Zato što bježiš, Kane Rile, i nemaš vremena za odmor.

– Što to govoriš? – Kaneove oči iznenada čudno zabljesuše, a osmijeh mu posta nesiguran. Jack je to usprkos mraku mogao jasno raspoznati. – A pred kim ja to bježim, čovječe?

– Preda mnom, Rile

– Pred tobom? – Rile se glasno nasmije, ali je i taj smijeh zvučao nesigurno. – To su gluposti, šerife? Ja samo hoću da kroz brda prodem na zapad, to je sve.

– A na kojem si mjestu izgubio konja?

– Ne znam više točno. Dospio sam na neku stazu, koja je odjednom poput uske trake visila sa stijena. Kad je iznenada počelo pucati i odranjati se, uspio sam na vrijeme iskočiti iz sedla i spasiti se. Uspio sam se zadržati na izbočenoj stijeni. Konj se srušio. A zajedno s njim i moja cijela oprema i puška.

– Gdje je to bilo? – upita ga Jack još jedanput.

– Pa već sam kazao, da ne znam.

– A kako to da ne znaš?

– Zato što je pao mrak, a ja sam se nastavio verati po brdima. Napokon sam se opet vratio u isti kanjon u kome sam i prije bio.

Jack pomno pogleda vitkog

čovjeka pred sobom. Odjeća mu je bila od crne kože. Na glavi je nosio crni šešir ukrašen kožnom trakom optočenom srebrom. Tako je izgledao i šešir čovjeka koga je vidio kako bježi kroz grmlje. I ostalo je potpuno odgovaralo opisu koji mu je dala Lisa Bryant. I crna kosa

– Pa vjerujte mi, do đavola! – izusti čovjek. – I ja bih sam već potražio svog konja. Napokon, potrebno mi je sedlo, puška i ...

– I?

– Moja oprema naravno – nastavi ljutito čovjek.

– Hajde, idi sad na isto mjesto na kom si stajao kad sam ujahao u kanjon!...

Rile je na trenutak pogledao Jacka kroz stisnute oči, a zatim se okrenu i pode duž sjenovita zida natrag sve do ulaza u pećinu, što se otvarao iza slikovito oblikovane stijene.

Zaustavi se i progovori preko ramena: Možemo sutra zajedno tražiti mog konja.

– Baš to ćemo i učiniti – odgovori mu Jack. – U pećini, dakle, nema ničega?

– Apsolutno ničega. – Rile zakorači u stranu i Jack stupi naprijed jer se još nadao da će u pećini vidjeti konja ili ga bar čuti.

Krajičkom oka spazi nagli pokret Rilea i munjevitom sa brzinom povuče natrag. Rile promaši Listona i povučen snagom vlastitog zamaha izgubi ravnotežu i zatetura.

Liston otvori ruku. Revolver glasno udari na tlo. Zatim Rilea udari pesnicom u sljepoočnicu tako da se ovaj srušio na tlo.

Jack pričekao nekoliko trenutaka, ali se Rile nije više po-

maknuo. Tada se sagne i uzme njegov revolver.

XIII

Kane Rile je mrko gledao u lisičine na svojim rukam. Ledi- ma je sjedio naslonjen na stije- nu.

— Kazao sam ti, da sam sve izgubio! — bijesno prosikće.

Jack je stajao ispred pećine ruku prekrštenih preko grudi.

— A zašto si me napao?

— Zato što ne podnosim kad netko na mene uperi moj vlasti- ti revolver.

— Slijedeći put izmisli bolji odgovor — uzvрати mu hladno Jack.

— Ali to je istina, do davo- la!

Jack spusti ruke i pogleda u klanac. Iza njega je u pećini nje- gov konj grebao kopitom po šljunkovitom tlu i tiho rzao. Bio je potpuno siguran da je prona- šao čovjeka koga je slijedio. Me- đutim isto se tako sigurno čini- lo i da se njegov konj uistinu srušio u provaliju. Sada je mo- rao bandita prisiliti da mu po- kaže točno mjesto. Sve ostalo će se zatim samo od sebe riješiti.

— Jesi li čuo, šerife? To je is- tina!

— Dobro, dobro, Rile. Sutra ćemo zajedno potražiti konja. I onda ćemo dalje razgovarati.

Rile glasno opsova.

Jack izide u klanac, savije ci- garetu i kresnu šibicom o bu- banj revolvera. Duboko je udi- sao da rastjera umor i rasani se. Ali je već nakon trećeg dima uvidio da je pokušaj besmi- slen.

Baci pripaljenu cigaretu na zemlju u čizmom zgazi žar. Za- tim se vrati u pećinu i iz bisaga

izvuče još jedno uže. Stane pred bandita i kratko mu naredi: — Skupi noge.

Rile skupi noge. U trenutku kad se Jack sagnuo, Rile mu po- kuša zabiti nogu u trbuh. Liston je računao s tim i spremno sko- či natrag. Bandit je žestoko pso- vao.

— Ako zaista želiš samo otići na zapad, nemaš uopće razloga da me udaraš nogom — reče mu Jack.

— Pusti me na miru!

— Dobro. Zaista nema smisla da se dalje svađamo. Sutra će- mo potražiti tvog konja i kad ga nademo, sve će biti jasno. Haj- de, skupi noge!

XIV

Kane Rile je hodao ispred Jackova konja. Svakih bi se ne- koliko koraka zaustavljao i po- gledao iza sebe. Prolazili su us- kom stazom između visokih str- mih litica, među koje nisu pro- dirale ni sunčeve zrake. Napo- kon se Rile zaustavi, okrene i slegne ramenima.

— Ne možeš ga pronaći, zar ne? — upita Liston.

— Bio je već mrak. Ne znam u kom sam se smjeru kretao. Sjećam se da je kanjonom te- kao mali potok. To bi se moralo čuti, ako je u blizini.

— Ništa ne čujem.

— Što sam ja kriv, do davo- la!

— Vratit ćemo se i pokušati stići u Mule Creek. To je dvade- setak kilometara odavde.

Rile se okrene i ponovo po- gleda usku stazu

— Možda ćemo ipak naći taj kanjon.

— A gdje?

– Pa ne znam više! Što ćeš u gradu sa mnom?

– Pokušat ćemo tamo naći ljude koji će nam pomoći.

– U čemu?

– U potrazi za tvojim konjem, naravno. Ljudi iz Mule Creeka ovdje se bolje snalaze od mene. Možda znaju gdje se nalazi taj kanjon. Dakle, što je bilo?

– Moramo se vratiti i pokušati dalje zapadno. Znam da sam se spustio niz jedno brdo. Više ne mogu sa sigurnošću kazati gdje se to točno zbilo.

Jack potjera konja u stranu.

– Dakle, natrag!

Rile prođe kraj njega. Ruke su mu još bile vezane i Jack nije namjeravao da ga oslobodi. Okrenu konja i pođe za Rileom.

Nakon otprilike pola sata stigli su do šljunkovite strme padine. Između nagomilanog stijenja provlačila se isprana staza koja je izgledala kao isušeno korito proljetnih bujica.

Rile se zaustavi i pogleda prema padini.

– Ovdje je moglo biti.

– Ali nisi posve siguran?

– Ne. Znam samo da je naokolo bilo mnogo šljunka i stijena. – Kane Rile pogleda preko Jackova ramena. – Samo što se tu ne mogu popeti zavezanih ruku.

– Morat ćeš se malo potruditi, Rile.

Rile je nekoliko trenutaka oklijevao, zatim se okrenuo i počeo uspinjati isušanim koritom.

Jack ga je slijedio na udaljenosti od dva metra. Stijenje je postajalo sve krupnije oko njih i ponekad bi staza nestajala iza

neke visoke litice. Tada bi Jack Rilea uvijek na nekoliko trenuta izglubio iz vida.

Kad su stigli do treće okuke, udaljenost se povećala. Rile iznenada potrči što je brže mogao uz padinu.

– Stani! – poviče Jack za njim. – Stani! Ili ću pucati!

Rile se samo glasno nasmijao i odjek njegova smijeha ispuni kanjon.

Jack dva puta opali u zrak.

Rile je nastavio trčati. Nije se čak ni osvrnuo, kao da je potpuno siguran, da šerif neće pucati na nenaoružanog čovjeka.

– Stani! – vikne Jack još jedanput.

Rile se naglo zaustavi, okrene i vezanim rukama zgrabi kamen i baci ga na put.

Liston je vidio kamen koji se prvo vrlo polako kotrljao, a onda sve brže i brže. Digla se prašina. S obje strane počelo se odronjavati manje kamenje i užasna buka ispuni cijeli kanjon.

Jack osjeti kako ga podilazi hladna jeza. Kamen se kotrljao sve brže, povlačeći za sobom cijelu lavinu. Učini mu se da čuje divlji smijeh Kanea Rilea. Poput progonjene zvijeri pogleda oko sebe. Ali nije vidio ništa osim sivog kamenja koje se doimalo kao da će se svakog trenutka pokrenuti, čim ga dodirne.

Još jedanput pogleda u gromadu što se rušila prema njemu i zatim se okrene i skoči na padinu, osjećajući kako pod njim tlo počinje kliziti.

Velika se gromada otkotrlja pokraj njega, a za njom i lavina sitnijeg kamenja.

Jack odskliže niz odron i upadne između dvije stijene ko-

je ga priklješte. Sitnije kamenje ga obaspe. Gusti oblak prašine uskoro sve prekri.

Neko se vrijeme nije čulo ništa do potmuloga zvuka kotrljanja kamenja. Napokon se sve stiša. Samo je još uskovitlana prašina u zraku otežavla disanje.

– Šerife – začu se glas Kane Rilea.

Jack se nije micao. Ležao je napola zakopan gomilom kamenja i ukliješten između dvije stijene. Ako ga Rile tako nađe, nije imao nikakvih šansi.

– Gdje si, šerife? – upita ponovo Rile. – Pa javi se već jednom, do đavola! Ja ti hoću pomoći!

Zatim je neko vrijeme ponovo zavladała tišina, dok se opet nije začulo kotrljanje sitnog kamenja. Rile glašno opsova.

– Šerife, javi se! – poviče bandit vrlo blizu.

Jack je disao otvorenih usta da se ne bi odao. Ponovo je čuo šum. Zatim se se zvukovi počeli udaljavati. Jack je tog trenutka pomislio na svog konja i pušku. Rile će uzeti oboje i nestati.

Zavlada tišina.

Liston se pokušava pomaknuti. Nije bio toliko ukliješten da se ne bi mogao osloboditi. Međutim, kad se pokušao uspraviti, brdo se kamenja ponovo pokrenu i stade kotrljati niz odron. Sve se više kamenja kotrljalo nizbrdo.

Jack se naglim trzajem oslobodi, skoči na stijenu i izvuče banditov revolver iz opasača, jer je svoj izgubio.

Gotovo istovremeno Rile potrči u zaklon iza stijena.

Jack skoči na drugu stijenu koja se pod njegovom težinom

pokrene i baci ga na zemlju. Ponovo se dignu i potraži sugurniji put. Iznenada opet ugleda Rilea. Klečao je na velikoj gomili kamenja i vezanih ruku pokušavao nešto iskopati.

Jack potrči dalje. Napokon stigne na mjesto s koga je mogao dobro vidjeti Rilea. Uglavšt kopito koje je Rile izvuкао iz kamenja, Jack spusti ruku s revolverom.

Rile se uspravi, zlobno se smješkajući.

– Izgubio sam ravnotežu i udario o onaj kamen koji bi se ionako sam otkotrljao nizbrdo, Listone!

– Ah, pa ti znaš kako se ja zovem?

Kane Rile se još smješkao.

– To zna svatko tko je posljednjih godina bio bar jedanput u Kansasu!

– Nisi mi pričao da si bio u Kansasu! – odgovori mu Jack. Pogled mu je bio prikovan za kopito što je virilo iz gomile kamenja. – Tražio si moju pušku, zar ne?

Kane Rile od ledenog tona njegova glasa stade uzmicati natraške.

– Odgovori!

– Svaki se čovjek pokušava braniti dok može!

Jack krene dalje. Odjednom ga obuže divlja mržnja prema tom čovjeku koji je ubio konja.

Rile se povlačio sve više, dok ledima nije udario o visoku stijenu. Liston mu se polako približavao. Revolver je vratio u opasač. Nije smio izgubiti posljednje oružje koje je još imao.

– Ne zaboravi da sam vezan, šerife – dobaci mu Rile.

Medutim, istovremeno se bacila prema Jacku, pokušavajući ga vezanim rukama udariti u lice. Jack je bio hladnokrvan. Polako se približio Rileu i bez milosti ga pesnicom udario u lice. Rile izgubi ravnotežu, zatetura i pade na kamenje.

Kad je Rile ponovo skočio na noge, lice mu je bilo izobličeno od mržnje, a u ruci je držao kamen. Prije no što je stigao zamahnuti, Jack se našao kraj njega i ponovo ga udario. Rile zatetura natraške, saplete se o kamenje i ponovo se sruši. Ovog puta je ostao ležati.

– Diži se! – poviče Jack.

Rile prvo podigne glavu, zatim sjednu i mrko pogleda Jacka.

– Što hoćeš? Vezan sam i ne mogu se braniti!

– Da, to sam i opazio. Ti bi me i vezanih ruku ubio, samo da možeš. Znači li ti nešto ime Carter? Lamp Carter?

– Ne.

– Bio je farmer.

– Ne poznajem nikoga tko se zove Carter i farmer je! U to se mogu zakleti!

– Dobro, dobro. Hajde, diži se!

– Kamo ćemo sada?

– U Mule Creek!

– Sigurno ćemo naći kanjon!

– Nećemo.

– Zašto si se iznenada predomislio? – Rile se podupre rukama o kamenje i podigne.

– Zato što jednostavno više nemam volje da tražim – odgovori Jack. – Pješke ćemo u grad i vratiti se s pratnjom.

– Zašto pratnjom?

– Da konačno prestaneš s

pokušajima da me prevariš, Rile.

– A ako ti sada pokažem pravi kanjon?

– Pusti sad te gluposti. Ako se budem i dalje upuštao u tvoje male igre, bit ću na kraju toliko iscrpljen, da više neću stići do grada.

– Možda si i sad već daleko.

– Kane Rile se podmuklo nasmiješi.

– Moram te na žalost razočarati! Hajde sad! Čim se spustimo s ovog odrona, krećemo prema istoku. Moramo stići do Mule Creeka.

XV

Srebrna mjesecina obasjavala je prostrano područje na kojem su se ocrtavale iskrivljene sjene grmlja i drveća. Rile se vukao ispred Jacka. Povremeno bi se zaustavljao i pogledao preko ramena.

Pješačili su s brda na brdo. Grad se još nije pojavljivao na vidiku.

Rile se odjednom zaustavi. Stigli su na vrh jednog brežuljka s kojeg su mogli vidjeti pred sobom već slijedeći.

– U ovom pravcu sigurno nikada nećemo stići do grada, šerife.

Jack rukom prede preko čela mokrog od znoja, stalno pazeći da se previše ne približi Rileu.

– Jesi li došao iz Mule Creeka?

– Ne postavljaš mi pitanja – odgovori Liston.

Stalno mu je pred očima lebđela slika kopita što viri iz brda kamenja. Bio je bilo lakomislen kad je pustio bandita da se sam vere uz odron. Odmah je

trebao krenuti s njim u grad. Poznavao je grad o kome su mu govorili kopači zlata u brdima. Ali nije bio u njemu već više od godinu dana. Osim toga, onda je dolazio iz drugog smjera.

— Ovako nikada nećemo naći grad — ponovi Rile. — Brda posvuda izgledaju jednako. Mule Creek bi se mogao nalaziti iza svakog: na sjeveru ili na jugu ili na istoku.

— Jesi li ikada bio u Mule Creeku?

— Ne. Dosad nisam čuo čak ni ime tog sela, šerife.

— Dalje!

Rile se okrene i krene nizbrdo.

— Vjerojatno si umoran kao pas, šerife! — Mogli bismo konačno stati i odmoriti se!

— Idemo dalje!

Već od samog kraja padine na kojem su se spustili tlo se počelo blago uspinjati, dok nije postalo strmo i napokon završilo na vrhu slijedećeg brda.

Rile je psovao sve žešće i glasnije. Stigavši na slijedeći vrh, stropoštao se na zemlju.

— Dok ne svane sunce, ne idem više ni koraka!

— Moramo stići u grad još za noći. Nemamo više vode, a dnevna sparina i žega... — Jack prekine jer ga je Rile iznenada pogledao.

— Do davola, potpuno sam zaboravio na vrućinu po danu, šerife. jesi li jako žedan?

— Ništa više od tebe, Rile. ne moraš se pretvarati jer me nećeš pravariti. Diži se, idemo dalje!

Jack pride Rileu iako je dobro znao, što je ovaj namjeravao. Ali ništa mu drugo nije preostalo, ako je htio stići do

grada. Bio je još otprilike metar udaljen od Rilea, kada se ovaj bacio prema njemu i vezanim rukama pokušao uhvatiti Jackove čizme. Liston munjevito odskoči i Rile zgrabi u prazno.

— Diži se! — hladno mu naredi Jack. — Ili ti se više sviđa da te tučem do grada?

— Ne smiješ udarati zarobljenika!

— Misliš da će me bilo tko pitati za to, kad dovedem ubojicu Lamp Cartera?

— Nisam dobro čuo! — Rile klekne. — Ponovi to još jedanput!

— Što ti se ne sviđa?

— Zar sam ja ubojica onog farmera o kome si trabunjao? Pa ti buncaš čovječe!

— Hajde, diži se!

Rile se digne.

— Pa ne možeš me tako jednostavno optužiti za ubojstvo, do davola!

— Idemo dalje.

Rile je još oklijevao, pa mu Jack pride i udari ga u leđa.

Iznenada se Rile okrene i pokuša udariti Jacka, što je neprekidno i pokušavao. Jack se izmakne i udari Rilea pesnicom u lice. Rile izgubi ravnotežu, odbačen snažnim udarcem. Zatečena i sruši se. Otkotrlja se nizbrdo do grma koji ga zadržava.

Kad je Jack stigao do njega, brisao je lice.

— Nisam ubio farmera! — protestirao je Rile. — Uhvatio si pogrešnu osobu.

— Prestani Rile. Možemo li dalje?

Hladnoća u Listonovu glasu natjera Rilea da ustane. Glavi-

njajući zaobide grm i nastavi silaziti.

Na vrhu slijedećeg brda Rile se zaustavi i pogne. Jack se zaustavi iza njega i ugleda udaljena svjetla u dolini.

Rile se okrene i pogleda Jacka.

— Goniš li ti mene ili ubojicu onog farmera? — upita ga promuklo. — To dolje je grad. Što hoćeš od mene kad ja nisam čovjek koga tražiš?

— Dalje!

— Odgovori mi, do đavola!ii

— U redu. Ti si čovjek koga sam tražio.

— Zašto si tako siguran?

— Zato što si znao moje ime i što si neprekidno pokušavao da me ubiješ. A sad kreni, jer mi te je stvarno dosta. Ako ne kreneš, odnijet ću te u grad.

Rile još jedanput pogleda Jacka.

— S tvojim konjem nestao je i dokaz koji sam hito naći kod tebe i po koji se još moram vratiti.

— Što to?

— Govorim o bisagama u kojima je zlato, Rile. Hoćeš li krenuti?

— O kakvim to bisagama govoriš? Nemam ja s tim veze! Ne poznajem nikakvog farmera koji se zvao Carter!

— Onda možemo mirno dalje. Ako me ne pokušaš ponovo napasti, ništa ti se neće dogoditi, dok ne nadem dokaz. Ako mi nekoliko ljudi bude pomoglo, neće dugo trajati.

— Ali ne postoji dokaz!

— Kreni, konačno!

— Slušaj me, šerife, ja nisam čovjek koga tražiš. Ali možda...

— Što možda? — upita Jack?

— Možda postoji nešto drugo o čemu ne želim govoriti. Jesi li shvatio?

— Onda to zadrži za sebe, Rile. Mene zanima samo ono o čemu sam govorio. — Jack mu pride i gurne ga.

Kad su stigli do posljednjeg brda, grmlje je zastrlo pogled na grad. Rile iznenada pogleda u stranu kao da je tamo nešto ugledao i krajičkom oka pogleda brzo Jacka, međutim ovaj nije reagirao. Rile glasno opsova i ponovo zamahne prema Jacku.

Jackov ga udarac odbaci unatrag. Liston se baci za njim i nastavi ga udarati, dok se Rile nije srušio na zemlju.

— Diži se! — ljutito poviče Jack. — Hajde, dalje!

Rile rukom obrisa krv s usana. Zatim se digne i glavinjajući nastavi se vući ispred Jacka.

Iza grmlja ponovo se ukaza grad. Rile se zaustavi i Jack ga ponovo udarcima natjera da ide dalje.

— Nisam ja čovjek koga tražiš! — stalno je vikao Rile.

Jack ga više nije slušao. Gleđao je samo u svjetla što su postajala sve bliža i mislio na žed koja ga je sve nesnosnije mučila.

U tom ga je trenutku Rile zaista iznenadio. Skupljenih se rukunjevitokrenuo i pogodio Jacka usred lica. Jack je bio toliko zatečen tim posljednjim napadom, da se srušio na zemlju. Rile se baci na njega. Urlajući, podigne vezane ruke.

Liston privuče noge na trbuh i naglo ih ispruži. Rile odbačen snažno tresne ledima na zem-

lju. U tom trenutku Jack zamahne i udari ga. U tom je udarcu iskalio sav bijes koji je dosad svladavao. Rile zakoluta očima i ispruži se.

XVI

Jack se jedva vukao prema malom mjestu. Koljena su mu klecala, jezik mu je bio natečen. Od umora je glavinjao.

Stigao je do ugažena puta i doteturao do prvih kuća, razmišljajući što prvo da uradi. Nešto popije okupa se ili odspava.

Ipak će najprije nešto popiti i zatim spavati. Sve drugo je moglo pričekati do sutra. Nije se ni namjeravao vratiti s ostalim ljudima. Potragu za dokazom morao je preuzeti gradski šerif.

Samo u ponekim kućama gorjela su svjetla. Ponoć je već davno prošla. Začudio se kad je pred salunom vidio nekoliko osedlanih konja.

Iznenada se začuo nečiji glas:

– Evo, dolazi netko!

Jack se teško dišući zaustavi. U tom su se trenutku otvorila dvostruka vrata saluna i nekoliko muškaraca izleti na ulicu.

Na kaputu jednog od njih Jack ugleda zvijezdu. U tom trenutku muškarac spusti pušku i pride bliže. I ostali spustiše oružje. Jack sada opazi da je zvijezda bila izrezana od lima.

U međuvremenu mu se muškarac toliko približio da ga je Jack mogao prepoznati.

– Zdravo, Peck – progovori Jack. – Sjećate li me se još?

Gradski se šerif zaustavi. Bio je visok i mršav. Na dugome je vratu bila mala glava klempavih ušiju i nosa koji je podsje-

ćao na kljun lešinara. Iznenada se nasmiješi!

– Liston, to ste vi? A ja sam mislio da je šerif suca Parkera za kratko vrijeme otišao do davnola.

– Kao što vidite, prevarili ste se – odgovori mu Jack. Sada su im prišli i ostali. – To je Jack Liston – glasno progovori gradski šerif. – Zamjenik sa-veznog šerifa.

Posvuda se upališe svjetla. Vrata i prozori škripeći su se otvarali, pa je na ulici postalo svjetlije.

– Slušajte, Peck. Nedaleko od mjesta je čovjek koga nisam uspio dovesti – reče Jack. – Morate otići po njega! Meni je hitno potreban krevet!

– Naravno, Listone, to ćemo učiniti. I što da napravimo s njim?

– Zatvorite ga do sutra. On- da ćemo dalje razgovarati.

– Dobro – reče Peck te se okrene. Momci, na konje!

Jack je gledao za ljudima koji su potrčali prema konjima, pri-tegnuli sedla i odvezali uzde. Gradski šerif prvi je uzjahao, podbo konja i krenuo. Ostali su ga slijedili. Projahali su u galo-pu pokraj Jacka i nestali u ta-mi.

– Zar ih morate usred noći slati iz grada? – začu se kreš-tav glas iza Jacka.

Kad se okrenuo, ugledao je malu debelu ženu u dugoj halji-ni. Stajala je u sjeni tako da joj nije mogao raspoznati lice. – Bili su već dovoljno dugo na putu!

– Za pola sata stići će natrag – odgovorio joj je i krenuo u salun.

Vrata i prozori su se ponovo

zatvorili sa škripom. Zatim su se postepeno pogasila i svjetla.

Jack se popne na drvenu verandu ispred saluna, ramenom odgurne vrata i uđe. Iznad šanka bile su upaljene dvije svjetiljke čije ga je svjetlo zaslijepilo.

Krene dalje i na trenutak zatvori oči. Nasloni se na šank i pogleda barmena. Nije ga se sjećao, ili je zaboravio njegovo lice. Međutim, jedno nije zaboravio, da su u toj kući na gornjem katu imali dobre krevete.

– Čime vas mogu poslužiti?
– upita ga barmen, maleni ćelavi čovječuljak tankog vrata na kome je nemirno poskakivala adamova jabučica.

– Viskijem, krevetom i mirom dok sunce ne svane.

– Dobit ćete što želite, šerife
– ljubazno mu odgovori barmen.

XVII

Jack pospano zijeve, protrlja oči i pogleda zrake sunca koje su već prodirale u sobu. Ali ga to nije moglo razbuditi.

Iznenada začuje lupanje na vratima.

– Šerife, sunce je već visoko!
– začuo se barmenov glas.

– Da, da – odgovori mu Jack sneno.

Jack se još jednom ispruži, zbaci pokrivač sa sebe i jednim skokom ustane iz kreveta. Tek tada začu udarce čekića koji su odjekivali cijelim gradom. pojurili do prozora i razmakne stare, izlizane i pune rupa zavjese.

Na drugoj strani ulice, pokraj šerifove kuće, trojica su dizala vješala. Jack navuče zavjesu, otrči do kreveta i na brzinu se

obuče. Zatim ulije vodu u mali umivaonik koji je stajao na zardalim željeznim nogama i malo se osvježi.

Otprilike deset minuta kasnije uđe u salun.

Barmen otvori vrata prema kuhinji i reče mu: – Doručak će biti za koji trenutak.

– Zašto podižu vješala?

– Zar ne znate? – začudeno ga upita barmen. – Pa vi ste tog čovjeka doveli gotovo do samog grada.

– Ja? O kome vi uopće pričate?

– O Kaneu Rileu, naravno.

Jack se uhvati za šank. – O Kaneu Rileu?

– Da, šerife. On je već prije dva mjeseca osuđen. Prije tri dana pošlo mu je za rukom da pobjegne. Ljudi su ga slijedili. Prije dva dana su ga gotovo uhvatili na rubu Black Hillsa. Pobjegao im je i više nisu našli tragove. Jučer se potjera vratila praznih ruku. Već smo ga bili otpisali. Ali jučer, kad su ga na kraju ipak doveli... da ste vidjeli to slavlje! Zar niste ništa čuli?

– Ne. Nisam. A zašto je osuđen? – upita Jack očito razočaran. – Ubio je Ben Hortena.

– Hortena?

– Da. Njemu je pripadala prodavaonica na koju je Rile bacio oko. Međutim, prije no što je Rile stigao isprazniti blagajnu, šerif se stvorio u prodavaonici. Rile nije imao sreće. Ona je još dugo sjedio u zatvoru, dok konačno nije stigao sudac.

Prije pet dana je osuđen. Stolar je već spremio drvo za vješala, ali prije no što su ih stigli dići, Rile je pobjegao. Opasan tip.

– Da, da. Poznajete li farme-
ra po imenu Carter?

– Carter? – Barmen se po-
češa po vratu. – Čini mi se ne-
kako poznato. – Odmahne gla-
vom. – Ne mogu se sjetiti. Zao
mi je, šerife.

– I nije tako važno. – Liston
se odmakne od šanka.

– Vaš doručak odmah stiže.

– Idem u međuvremenu do
šerifa. – Jack prođe kroz salun
i izide na ulicu.

Vrućina se osjećala, a spari-
na i prašina teško su pritiskale
mali grad, čije su kuće, smješte-
ne između brežuljaka i prerije,
bile sagrađene od tankih dasa-
ka.

Liston pređe preko ulice.
Pred uredom gradskog šerifa
stajalo je nekoliko staraca koji
su razgovarali. Čim su ugledali
Jacka kako im prilazi, svi su
utihnuili. Nijemo su ga gledali i
pozdravili, dodirnuvši prljave,
znojem natopljene šešire.

Jack im kimne i prođe dalje.
Već je kroz veliki prozor ugle-
dao Pecka kako sjedi za pisa-
ćim stolom od grubih dasaka i
nešto piše. Jack ude.

Šerif digne pogled.

– O, dobar dan, Listone. Ovo
je bilo pravo iznenađenje za
nas!

– Da? – Jack pogleda pre-
ma ćeliji koja je rešetkom bila
odvojena od ureda. Zauzimala
je gotovo trećinu prostorije koja
je bila mračna i skromno na-
mještena. Peck je na zid pribio
nekoliko požutjelih tjeratica.

Rile je sjedio na uskom kre-
vetu, prekrivenom grubim pre-
krivačem. Ugledavši Jacka, sko-
či i uhvati rešetke.

– Sjedite, šerife! – reče Peck

i nogom gurne Jacku stolicu.
Zatim nastavi pisati.

Zatvorehik spusti ruke s re-
šetki i vrati se na krevet bez ri-
ječi.

Jack sjedne kraj stola.

Šerif zatvori knjigu, odloži
pero i odgurne knjigu na rub
stola.

– Zaista, veliko iznenađenje!

– Osmjehne se. – Gdje ste ga
našli?

– Negdje u Black Hillsu? Mi-
slite li da je moguće, da je Rile
između svog bijega i jutra, kad
ste ga gotovo uhvatili, mogao
stići do Carterove farme?

– Carter?

– Da. Lamp Carter. Njemu je
pripadala mala farma, otprilike
tridesetak kilometara odavde.

– Pripadala?

– Ubijen je. A ja gonim nje-
gova ubojicu.

Šerif ustane i pride bliže Jac-
ku.

Rile se podrugljivo smješкао.

– Dvadeset sati smo ga izgu-
bili iz vida – reče Peck. – Ali
poslije toga smo ga ugledali na
sjeveru.

Jack kimne. Nije bio razoča-
ran, jer nakon razgovora s bar-
menom drugo nije ni očekivao.
Sada je znao da Kane Rile nije
bio čovjek koga je tražio.

– Pa kazao sam vam, da ja
nisam čovjek koga tražite! –
poviče bandit.

– Svejedno nisam pogriješio
što sam te uhapsio – odgovori
mu Jack hladno.

Rile se zacrvni od bijesa, a
na čelu mu iskoči debela žila.
Udari po rešetki kao da je želi
razbiti. Smirio se nekoliko tre-
nutaka kasnije.

– Ispričajte mi sve, šerife –
obratiti me se Peck. – Možda ću

vam ipak moći nekako pomoći. Nikad se ne zna.

XVIII

Šerif Peck sa žaljenjem slegne ramenima.

— Žao mi je, Jack. Znao da bih vam rado pomogao. Ovdje moramo jedan drugom pomagati, ako želimo izići na kraj sa svim banditima. Ali čovjeka koga vi tražite, ne znam.

Jack savi cigaretu i kresnu šibicu o hrapavu površinu stola.

Peck je zamišljeno promatrao dim što se polako dizao prema stropu.

— Rile nije mogao ubiti farmera — napokon odlučno progovori. — Uostalom, kad smo ga vidjeli, jahao je na vitkom vrancu, a ne na teglećem konju!

Jack premjesti cigaretu u drugi kraj usta.

— Što ćete sad poduzeti? — upita ga šerif Peck.

— Ne znam još ni sam. Tražim čovjeka koga mogu teže identificirati no što sam mislio. A sad je još dobio toliku prednost, da ću ga teško moći uhvatiti.

— Da. — Peck je bubnjao prstima po stolu. — Možda se ipak još pojavi.

— Mislite da bi se Rile još jedanput pojavio, da slučajno nije izgubio konja?

— Naša sreća. A sreća nam se ponekad ipak osmjehne.

Jack ustane i pride bliže ćeliji.

— Zašto mi nisi htio kazati gdje ti je konj, Rile?

— Zato što sam mislio da vas je Peck poslao. Zapravo sam ti i htio pokazati mjesto gdje se konj srušio, ali mi je onda onaj odron pružio povoljniju šansu.

Da zapravo uopće ne progoniš mene, shvatio sam tek na putu ovamo, pa sam ti često pokušao to objasniti.

— Objasniti mi? — Jack odmahne glavom.

— Ti nisi htio u Mule Creek, to je sve. Da si mi pokazao konja, bio bi slobodan. Tu si pogriješio.

— Negdje se vaš čovjek ipak mora pojaviti — nastavi Peck.

Jack ponovo povuče dim duboko.

— Nikada — umiješa se zatvorenik. — Taj je nestao, šerife. Zauvijek.

Jack se okrene i ugasi cigaretu u pepeljari na stolu.

Izvana su do njih neprekidno dopirali udarci čekića.

Jack pride vratima i otvori ih.

— Ako nam bilo što dopre do ušiju, odmah ću poslati čovjeka u Fort Smith — obeća Peck. — I još jednom vam hvala.

Jack kimne, izide i zatvori vrata za sobom. Oko vješala stajala je skupina muškaraca. Nekolicina ih je davala glasne savjete, pa se stolar ljutio.

— Pa gdje ste, šerife? — poviče barmen s druge strane ulice.

— Doručak vam se ohladio.

— Evo, evo, već dolazim! — Jack brzo prede preko ulice.

XIX

U noćnoj tami ugleda pred sobom nejasne obrise male farme. Do ušiju Jacka Listona dopre potmulo mukanje goveda.

Liston zaustavi konja u dvorištu. Začu se škripa vrata, a zatim preplašen glas:

— Tko je? Recite odmah tko ste ili ću pucati!

— Ovdje Liston, Lisa.

— Jeste li našli Cana, šerife?

– Ne, nisam. – Jack sjaše s konja koga je dobio u Mule Creeku. Imao je ponovo pušku i dovoljno zaliha hrane i vode da nastavi potjeru. Ali nije više imao nade. Znao je da su trago-
vi odavno nestali.

– Udite u kuću – promuklo mu reče djevojka.

Jack odvede konja do bunara, olabavi mu sedlo i izvuče vedro. Popije iz lončića nekoliko gutljaja, a onda daje konju cijelo vedro.

Iza sebe začuje škripu vrata. Okrene se i ode do kuće. Stigavši gotovo do vrata, ugleda ne-
prirodno blijedo Lisino lice.

– Nadam se da vas nisam uplašio – tiho joj se obrati.

– Uplašili? Možda. Noći su ovdje često užasne. Nisam to prije znala. Nikada nisam bila sama.

– Razumijem vas.

Lisa uđe u kuću, a Jack krene za njom. Upalila je svjetlo i mogao ju je dobro pogledati. Ruka u kojoj je držala zapaljenu šibicu toliko je drhtala da je jedva uspjela upaliti svjetiljku.

Jack je sjeo. Lisa je u posljednjih nekoliko dana primjetno ostarila. Ispod očiju je imala duboke tamne podočnjake.

– Morate otići odavde – reče joj Jack.

Žena ispusti šibicu i ugasi je nogom. Zamišljeno pogleda Jacka kao da mora dobro razmisliti prije no što će odgovoriti.

– Zar se nećete ipak vratiti u grad? – upita Jack.

– Razmišljala sam već o tome.

Lisa sjedne za drugi kraj stola. Gledao je u njezine uske drhtave ruke. Ruke su joj se sve

jače tresle tako da je narukvica, koju je nosila na lijevoj ruci, zvečeći udarila o stol.

– Kad bih samo znala što da počnem u gradu.

– Ne znam, ali bilo bi bolje da se vratite u grad. Žena je nijemo zurila preda se.

– Kad ovdje više ne budem mogla izdržati, vjerojatno ću se vratiti. Pokušat ću još neko vrijeme. Bar još dva-tri dana. Vi ga, dakle, niste našli?

– Ne, nisam.

– I što ćete sada učiniti?

– Ne znam.

– Hoćete li odjahati u Kansas City? Ili ipak u Fort Smith?

– Bez zlata? Ne. Moram ponovo na sjever.

– Nećete dobiti nove uzorke zlata ako nemate novi nalog kanzaške banke.

– Ništa mi drugo ne preostaje. Ispričat ću u rudniku što mi se dogodilo.

– Vjerujete li da će vam u rudniku zaista dati zlato još jedanput?

– Pokušat ću. Izgubio sam konja u Black Hillsu.

– Ništa zato. – Ženino se lice razvuče u grimasu. – Iona-
ko ne bih znala što da počnem s njim.

Jack je razmišljao o svojim riječima. Do tada nije znao što će učiniti. Možda je bilo uistinu najbolje rješenje da se vrati u rudnik na sjeveru.

– Da, napustit ću farmu – iznenada mu odlučno reče Lisa.

– I to već sutra.

Jack je iznenađeno pogleda.

– Tek sad sam zrelo razmišljala – objasni Lisa. – Što ovdje sama da radim?

– Da, Lisa. Imate pravo. Žena

sama ovdje nema nikakvih šansi.

XX

Ugledavši oblak prašine koji se približavao brežuljku na kome se nalazio, Jack naglo zaustavi konja. Zasjenivši oči rukom, uspije u prašini razaznati jahača.

Liston izvuče pušku iz korica na sedlu i opali u zrak jer nije želio da čovjek projaši pokraj njega prema jugu. Predosjećao je da bi susret s tim jahačem mogao biti važan za njega.

Glasno se prolomi odjek hica. Jahač zaustavi konja i također izvuče pušku. Nekoliko je trenutaka mirno čekao, a zatim se stade polako približavati.

Nekoliko minuta kasnije Jack prepozna šerifova pomoćnika iz Mule Creeka. Spusti pušku i vrati je u korice.

Stigavši do jahača, zaustavi konja. — Kamo jašete? Konj vam se jedva drži na nogama?

— Na farmu o kojoj ste pričali šerifu Pecku — odgovori mu škarac zadihano. — Nećete vjerovati, ali Kane Rile je ponovo pobjegao. Taj je zaista poput divlje mačke!

— Upravo nevjerojatno!

— Uspio je namamiti gradskog šerifa u ćeliju i izbosti ga nožem.

— Odakle mu nož? — začuđeno će Jack.

— Pa, znate kako je, kad netko treba biti obješen. Dobio je odrezak prije vješanja. Kad su mu ga donijeli u ćeliju upitao je, kako će jesti bez noža. Onda je vjerojatno nešto odglumio Pecku. U svakom slučaju Peck mu je otvorio ćeliju i Rile ga je izmasakrirao. Zatim je neopaže-

no ukrao konja. Vjerojatno je pobjegao na stražnja vrata, dok smo mi čekali ispred glavnog ulaza. Kad smo našli Pecka, zavlada je panika.

— Da, to mogu zamisliti.

— I na kraju, kada smo konačno krenuli u potjeru nije bilo ni jednog traga pa smo se vratili. Onda se netko sjetio, da bi vas trebalo obavijestiti. Morate nam pomoći, šerife!

— Što me se tiče Rile? — tiho upita. — Imam dovoljno svojih briga. A osim toga ovo nije moje područje.

— Peck kaže da je Rile zacijelo čuo što ste ispričali u uredu, pa će krenuti za onim drugim koji mu je tako sličan, a sa sobom nosi gomilu zlata.

— Čovjeka koga ja tražim, više nitko neće naći — promuklo reče. — U prevelikoj je prednosti, već je daleko odmakao.

— Možda Rile zna više o tom čovjeku od vas, šerife. Ti banditi svi imaju iste navike. Zato Rile možda i nagada gdje bi se taj mogao sakriti, dok se situacija stiša.

Jack nije mogao vjerovati da Rile pozna čovjeka koji mu je sličan. Ali riječi šerifova pomoćnika ipak su ga potakle na razmišljanje.

— Ako Rile zna koga vi tražite, pokušat će ga sam naći. Taj bandit sigurno nije krenuo na sjever. Što bi na sjeveru? Tamo sa zlatom ništa ne može učiniti, tamo je samo divljina i pustara. Ako i nađe neko malo naselje, morat će paklenski paziti da mu ne ukradu plijen.

— Da — složi se Jack. — Možda imate pravo.

— Krenimo nemamo vreme-

na za gubljenje, — reče šerifov pomoćnik.

XXI

Lisa Bryant začuje njištanje konja i preplašeno se trgne. Iz ruku ispusti bocu s vodom, lice joj je problijedilo kao da je i posljednja kap krvi nestala iz nje-ga.

— Zdravo. — Rile se zlobno nasmiješi i zaobide bunar. — Hoćeš da odeš? — upita je gledajući u osedlana konja.

— Odakle ti ovdje, Kane? — Lisa se sagne i podigne bocu.

— Svratio sam samo da vidim što radiš. — Kane zaustavi konja i sjaše. — Pobjegao sam iz Mule Creeka.

— Pobjegao?

Rile opazi njezin začuđen pogled i upita:

— Zar ti nije ispričao?

— Tko? Tko mi je trebao nešto ispričati? O čemu ti to govoriš, Kane?

— Mislim na šerifa Listona, zlato moje. On je bio cvdje. Slijedio sam njegove tragove i prije dva sata ga vidio na sjeveru. Taj se neće tako brzo vratiti, zar ne?

— Otkud ja to znam.

Rile ugleda graške znoja što su joj prekrivale čelo i prezrivo nastavi.

— Nije to ni važno. U svakom slučaju ne znam što on od mene hoće. Prvo sam mislio da su ga oni iz Mule Creeka nahuškali na mene. Oni me naime žele objesiti, Lisa. Odvratni ljudi. Napokon se ispostavilo da uopće nije gonio mene. Tražio je Zaneu Carra, čuješ li? Tek sam kasnije sve shvatio. Ponovo sam sjedio u zatvoru kad je Liston ispričao šerifu u Mule Creeku

što je posrijedi, ali ništa mu nisam odao.

— O čemu ti zapravo govoriš? — promuklo izusti Lisa.

— Znači da ću ti još jednom morati sve objasniti, iako ti to sve dobro znaš, mirno joj je odgovorio.

— Što znam? Pa on ti je ispričao.

— Tko?

— Savezni šerif Liston.

— Liston? — upita žena brišući znoj sa čela.

— Da, pa bio je još jedanput ovdje.

— Da, bio je tu. Ali ništa nije rekao. Samo da nikoga nije vidio.

— Čudno. — Rile prekrsti ruke na grudima. — Sigurno ništa nije kazao?

— Nije! — ljutito će Lisa.

— Liston me našao u Black Hillsu. Izgubio sam konja i kasnije se, naravno, pokušao osloboditi šerifa. Kao što znaš prilično sam sličan Zaneu. A on je bio siguran da je njega uhvatio. Odveo me u Mule Creek. Baš tamo, gdje me žele objesiti. Tamo je Liston kasnije saznao da je uhvatio pogrešnu osobu. Krenuo je, dakle, ponovo u potjeru, a ja sam opet pobjegao iz zatvora i došao ovamo.

— To vidim — hladno odgovori žena. — Ali još ne znam što hoćeš.

— Hito bih razgovarati s tobom o zlatu, Lisa, o zlatu koje je Liston spominjao. Zlato u vrijednosti četiri tisuće dolara. Lijepa svota novca, zar ne? I sve to za Zaneu Carra.

— Da, to je istina, Kane.

— Zna li šerif uopće kako ga dobro poznaješ? — Kane je

značajno pogleda i zatim se podrugljivo nasmije. — Ja sigurno znam, Lisa. Ali mu nisam kazao ništa, zlato, moje! Ni riječi!

— Zaista ne znam o čemu govoriš, Kane.

— Zaista? Točno si opisala Zanea Carra i rekla šerifu da je otišao na sjever.

— Opisala sam čovjeka koji je ubio Lampa Cartera.

— Da, da. O tome i ja govorim. — Rile se sve glasnije smijao.

— Točno si opisala čovjeka. Razlog je vrlo jednostavan. On je napao Listona, a ti si s tim, da ga je šerif možda vidio. Dakle, dala si mu točan opis. Zaista si prepredena, Lisa.

Lisi se znoj već slijevao niz obraze.

Sada naravno i ja sudjelujem u poslu — nastavi Rile. — Dobili ste novog partnera i plijen će se dijeliti na tri dijela.

— Kakav plijen?

— Mislim na zlato koje je Liston nosio i koje ste mu vi oduzeli. Kad bi Liston samo znao s kim ima posla! Zacijelo ne zna ništa o tvojoj prošlosti. Da, da, znali ste što nosi i postavili ste mu klopku. — Rileov je glas postao oštiji. Prestao se smješkat, lice mu se uozbiljilo. — U toj je klopki završio i stari farmer. Vaš mi je način rada dobro poznat, zlato moje.

— Ti si lud, Kane! — uzbudeno izusti.

— Zaista? — Rile se podrugljivo nasmiješi. — Kad bi me u to mogla uvjeriti, lijepo bi se izvukla, zar ne? Ne, ne, odavde krećemo zajedno.

— Kamo?

— Tamo gdje ćete se sastati,

naravno. Dobit ću svoj dio i to zato što sam Listona zadržao nekoliko dana. Inače bi možda ipak uhvatio Zanea. Prestani lagati. Napravi mi nešto za jelo prije nego odemo odavde.

Lisa čvrsto stisne usne, okrene se i ode prema kući.

Rile smješkajući se pođe za njom.

Ona je u kuhinji rezala slanicu, a Rile je stajao naslonjen na kuhinjska vrata.

— Kod koga je zlato? — upita je iznenada.

— A kod koga bi bilo? — tiho uzvratila žena. — Kod Zanea naravno.

— Pomislio sam već da ga je možda tebi dao.

— Zašto meni?

— A zašto ne. — Rile priđe prozoru i zagleda se u dvorište okupano suncem. — Možda mu se tako činilo sigurnije. Međutim, Liston je sumnjičav čovjek. Zane je morao računati s tim, da će šerif ovdje sve pretražiti. Zašto si uopće još ostala ovdje?

Ona naglo podigne glavu i uplašeno pogleda u Kaneova leđa.

— Da, zašto zapravo? — ponovi Rile pitanje, gledajući kroz prozor. — To sigurno nije bez razloga, zar ne Lisa?

— Mislili smo da ćemo ga na ovaj način najbolje prevariti.

— Nelogično, iako je uspjelo. Najsigurnije je uvijek odmah nestati. Napokon, on je još u blizini. Na sjeveru. A Zane mora doći iz tog pravca ili ćeš mu otići u susret? Uvijek postoji opasnost da ga šerif otkrije. — Rile se okrene.

Lisa nastavi dalje rezati slanicu iako nije mogla obuzdati

drhtanje ruku. Zatim stavi tavu sa slaninom na vatru.

Dok je puhala u žar da se razgori, Rile se odmakne od prozora i iskrade se iz kuhinje u sobu. Prišulja se ormaru i izvadi pušku. Lisa je još puhala u vatru. Rile oprezno gotovo nečujno isprazni pušku i vrati je u ormar.

XXII

Kane Rile je žmirkajući zurio u malenu kožnatu vreću što je bila obješena na sedlu Lisina konja. Pride bliže i ispruži ruku da je skine.

Dok je pokušavao odvezati, začuje iza sebe oštar ženski glas:

– Ne diraj to, Kane!

– Zar je zlato u vreći?

– Rekla sam ti da to ne diraš, inače ću pucati!

– Pa što se to s tobom događa? – upita je Rile mirno.

Ništa nećeš dobiti! Nikakav udio! To je samo moje! Jesi li me čuo? Samo moje!

– Tvoje?

– Da, baš tako! Samo moje, Kane!

– A što je sa Zaneom?

– Mrtav je. – Lisa malo podigne pušku. – Nije shvatio da se ljudi mijenjaju. Nisam htjela da ubije Lampe. Ali on to nije razumio.

Rile prstima prođe kroz gustu crnu kosu.

– Odmah mi je bilo sumnjivo

– polako započne. – Zato što niste kao obično odmah zajedno odmaglili. Ti si ga znači ubila?

– Carter je bio čovjek koga si morao sažaljevati, ali to Zane nije moga shvatiti. Bio je kao ti, Kane. Zato moram i tebe ubiti.

Pogriješio si što si došao ovamo.

– Ti si luda, Lisa. Možda će naći moje tragove, kao što sam je našao šerifove. Ako dođu ovamo, ispitivat će te.

– Nemoj se ti brinuti za mene.

– Kazat ćeš im, dakle, da sam odjahao na zapad, kao što je Carr otišao na sjever, zar ne?

– Točno, Kane. Ali sam si kriv za to. Ja sam već platila za zlato. Otjerala sam Cartera u smrt i ubila Zanea. Zlato pripada meni.

– Mogli bismo zajedno... – Rile se osmjehivao gledajući pušku.

– Zacijelo ti je potjera za petama. Kazat ću im da sam te ubila u samoobrani. Uvjeren sam da mi neće postavljati pitanja.

– Vjerojatno – složi se Rile.

– Ipak bi trebala razmisliti, Lisa. Ti i ja bismo se isto tako dobro slagali kao što si se slagala s Carrom. Među nama nema nikakve razlike. Samo što me vas dvoje nikad niste htjeli. Ali ja sam to, naravno, uvijek shvaćao. Napokon, ne mogu dva muškarca pripadati jednoj ženi. Ali je sada drugačije.

– Ništa nije drugačije. Ja te ne želim. A zlato pripada samo meni. Nitko neće u mene posumnjati!

– Pa kamo kaniš otići s novcem?

– Ne moraš se ti ništa za mene brinuti.

– Najvažnije je izbjeći grešku i onda kad je sve zapravo već gotovo i dobro prošlo.

– Ja sigurno neću napraviti grešku. Čak sam i Listonu kazala da idem odavde, jer više ne

mogu podnijeti samoću. On je to shvatio.

— Naravno, naravno da je shvatio — smješkajući se uzvratiti Rile. — Ali ćeš posvuda biti usamljena, Lisa. Zato što ni sa kim ne možeš razgovarati. Uvijek ćeš morati biti oprezna, svaku svoju riječ ćeš odvagati. To bi te moglo izdati. Vidiš, dakle, da ti je potreban netko tko će biti na tvojoj strani. A mislim da sam baš ja taj jer samo sa mnom možeš otvoreno govoriti o svemu.

Lisa se gotovo histerično nasmije.

— Baš s tobom Kane! Nikoga ja ne trebam! Razumiješ li, nikoga! Nisi smio ispružiti ruku za zlatom! Mogao si jednostavno odjahati odavde, ali ovako... Žao mi je, nemam drugog izbora.

— Razmisli još jedanput o svemu! — izusti Rile i podigne ruku kao da se želi zaštititi.

— Bojiš se, Kane?

— Ne, Lisa. Ne bojim se ni tebe ni tvoje puške. Ali ako sad povučem obarač, napraviti ćeš veliku grešku.

Lisa se ponovo histerično nasmije. Činilo se da se boji povući obarač.

U tom trenutku Rile joj se približi i Lisa ipak povuče obarač.

Glasno odjekne škljocanje.

Lisa probljedi.

— Ispraznio sam je — reče joj Rile. — Tvoja mi se priča od samog početka nije svidjela, Lisa.

— Korak po korak joj se približavao, istrgnuo joj pušku iz ruke i bacio iza sebe.

Lisa podigne ruke da se zaštiti i ustukne. Slijedio ju je i oša-

mario. Lisa krikne i natraške otetura do kuće.

Rile ju je slijedio poput sjene. Ponovo je udari i ona odleti u stražnji kut sobe. Leđima tresne o zid.

— Odsad ćeš raditi što ti ja naredim! — hladno joj se obrati Rile.

Lisa ga je drhteći gledala.

— Hajde, donesi mi jelo, prokleta gaduro!

— Zašto me ne ubiješ? — upita ga Lisa preplašeno.

— Zato što muškarac ne ubija ženu. Samo zato. Idemo na jug. U Teksasu nitko neće znati za zlato. Do đavola, pomakni se već jednom! Gdje je to jelo?

Lisa je još nepomično stajala.

Rile joj pride, zgrabi je za ramena i odgura u kuhinju.

— Mrzim te! — vikala je prilazeći ognjištu u kuhinji.

— S vremenom ćeš se promijeniti. Previše sam sličan Zaneu Carru.

Vatra se gotovo bila ugasila. Lisa ju je ponovo morala razgorjeti.

Rile je izišao iz kuće. Sagnuo se da podigne pušku, prišao Lisinu konju, skinuo vreću sa zlatom i pričvrstio je za svoje sedlo. Žena je kroz prozor promatrala svaki njegov pokret. Obuzeo ju je nemoćan bijes.

Kad se Rile vratio u kuću podviknuo je:

— Koliko će to još trajati, do đavola!

Ona se naglo trgnu. Iznenada je shvatila da je strah pred Rileom u njoj nadjačao sve druge osjećaje.

— Hej, jesi li me uopće čula?

Sad će biti gotovo — bojažljivo odgovori Lisa. — Odmah

krećemo, čim pojedem. Kamo je šerif otišao?

— U rudnike zlata u Sjevernoj Dakoti, da uzme nove uzorke.

— Kad bi se mogao ponovo pojaviti ovdje?

— Najranije za pet dana. — Lisa skine tavu s vatre.

— Odlično. Tada više ništa neće naći. Izigrali smo ga, njega, zamjenika saveznoga šerifa!

Rile se zadovoljno nasmije i udari šakom o hrapavu površinu stola.

XXIII

Jack Liston zaustavi konja pred ljudima koji su im dolazili u susret u glavnoj ulici Mule Creeka. Stade i zamjenik šerifa Mule Creeka koji je bio s njim u potjeri.

Bilo je neizdržljivo vruće, približavalo se podne. Kada su se ljudi zaustavili, sunce je bilo u zenitu i više se nisu vidjele njihove sjene. Nekoliko je žena stajalo na verandama ispred kuća. Jack opazi bojažljiv izraz na njihovim licima.

— Gdje su ostali? — upita Listonov pratilac.

— Još pokušavaju naći tragove — odgovori mu vlasnik saluna.

— Kako je šerif Peck? — upita Liston, gledajući u vlasnika saluna.

— Ne baš naročito dobro. Još se nije osvijestio. Leži kod brijača. Brijač smatra da mu je sad najpotrebniji mir. Možda će se tako ipak izvući.

Jack sjaše i preda pratiocu uzde.

— Ipak bih ga želio vidjeti. Odvedite me k njemu.

— Dobro, dodite, šerife — re-

će vlasnik saluna i okrene se.

Jack krene za njim, popne se iza njega na verandu i zastane kad ovaj zakuca na prozor.

Prozor se otvori i pomoli se debelo lice, malih očiju i klem-pavih ušiju.

— Šerif hoće da ga vidi — objasni vlasnik saluna.

— U nesvjesti je i treba mu mir — odgovori muškarac s prozora šapatom.

— Ako je bez svijesti onda mu ja ne mogu smetati — odgovori Jack. — Želite li moju pomoć, ili ćete sami sve riješiti?

— Ionako nam ništa neće pomoći što ćete ga vi vidjeti — ljutio se brijač — ali udite, kad već želite.

Prozor se zatvori.

Jack pride vratima iza kojih začuje teške korake. Vrata se otvoriše i brijač se pomakne u stranu. Jack prođe pokraj njega.

— Vrata na lijevoj strani — reče tiho brijač. — Ali samo jedan pogled. Ne smijete ulaziti.

Jack otvori vrata i ugleda primitivno namještenu prostoriju s krevetom u kome je ležao Ron Peck. Šerifovo je lice bilo voštano blijedo. Bio je pokriven do brade, tako da Jack ništa drugo nije mogao vidjeti. Tada opazi da su Peckove oči otvorene.

Jack pređe preko praga.

— To ne smijete! — zaprijeti mu brijač. — Koliko vam to puta moram ponoviti, do đavola!

Jack nastavi ne obazirući se na brijačeve riječi. Zaustavivši se kraj kreveta, ugleda širom otvorene, staklaste Peckove oči koje kao da su gledale kroz njega.

Okrene se. Brijač debela lica

stajao je na vratima i zurio u njega.

— Gradski je šerif mrtav — reče mu Jack. Sklopi oči Pecku i vrati se

— Što? — začuđeno upita brijač. — Nije moguće.

— Na žalost ipak je moguće — odgovori mu Jack, pognuvši glavu. Provuče se pokraj brijača i izide na ulicu.

Nekolicina muškaraca, koja je još bila u Mule Creeku, šutke je stajala pred kućom.

Jack se zaustavi i pogleda ih.

— Ron Peck je mrtav — promuklo progovori.

Nekoliko su trenutaka ljudi stajali kao ukočeni, a zatim su iznenada potrčali u brijačevu kuću.

Jack krene dalje. Pod njegovim su se čizmama ugibale i škripale stare daske.

Ispred saluna se zaustavi, pogleda kroz vrata i usred prostorijske ugleda djevojku s perjem u zlatnožutoj kosi, odjevenu u prozirnu haljinu od lepršave tkanine.

— Dobar dan, šerife! — vikne djevojka i smijući se mahne mu rukom.

Jack otvori vrata i uđe u salun.

Djevojka mu sitnim koracima pođe u susret. Crveno i žuto perje njihalo se u kosi pri svakom koraku. Usko djevojčino lice i njezin vitak stas učinili su mu se poznatim.

— Već sam vas jučer vidjela, šerife — progovori djevojka. — No prije nego što sam uspjela sići, već ste nestali.

— Tako? Odakle se mi uopće znamo?

— Iz Abilenea, šerife. Bili ste

tamo nekoliko puta i razgovarali smo jedanput ili dvaput.

— Ah — Jack s djevojkom priđe šanku.

— Čini se da me se više ne sjećate, šerife. — Djevojka ode s druge strane šanka i natoči viski u dvije čaše. — Zovem se Ester.

— Sjećam se, sjećam. Ester Wolter, zar ne?

— No, konačno! — Djevojka se zadovoljno osmjehne. — Nisam ni mislila da vi zaboravljate prijatelje. — Djevojka mu gurne čašu preko šanka.

Jack je dohvati i otpije gutljaj. — Možete li se sjetiti Lise Bryant? — upita je tek toliko da nešto kaže. — Čini mi se da je i ona bila u Abileneu.

— I te kako da je se sjećam. Bila je jedina među nama koja bi povremeno otišla među kockare.

— Kockare? — Jack spusti čašu na šank.

— Da, među kockare. Naravno, nikad sama. Igrala je s Carrom. Antipatičan momak. Ali njih dvoje su se, čini se, dobro slagali.

— Kako to mislite, Ester? — upita je Jack.

— Pa znate i sami što mislim. Njih dvoje su u svakom slučaju zajedno igrali. Protiv svih ostalih.

— Tako, znači.

— I pobjeđivali su, naravno. Ali nije to moglo dugo tako ići. Neki je čovjek optužio Carra da vara na kartama i Carr ga je ubio. Nakon toga je hitno morao nestati. I Lisa je otišla s njim iz Abilenea.

Jack sjedne na visoku barsku stolicu i ponovo otpi malo viski-

ja. Osjetio je toplinu od alkohola.

— A kakav je čovjek taj Carr?

— Mračan tip. Vi ste doveli Rilea ovamo. Tako izgleda i Carr. Inače, njih su se troje dobro poznavali. Carr i Rile su oboje htjeli Lisu. Ali Carr je imao više sreće i brže ruke. Rile se zato odvojio od njih.

Jack ustane. Iznenada se sjetio čudnog pogleda koji mu je Rile dobacio kad je Pecku pričao koga progoni. Rile je također čuo Lisino ime i gdje se nalazi. Jack na brzinu ispije ostatak viskija iz čaše i baci novac na šank.

— Što vam je? — upita djevojka preplašeno, vidjevši kako Jack žuri prema vratima.

— Jack se zaustavi i okrene.

— Mislim, da ste mi pomogli, Ester. Jeste li ikada još susreli Carra?

— Ne, nikada.

— To zapravo i nije tako važno, Ester. Ali, zanimalo bi me jesu li Carr i Lisa kasnije ostali zajedno?

— To ne znam. Zašto? Što je s njima?

— To ću nastojati doznati. Dakle, ipak je moguće da su njih dvoje i kasnije ostali zajedno?

— Mislim da jesu. Za njih su govorili da su upetljani i u druge poslove, ali im se ništa nije moglo dokazati.

— U kakve poslove? — upita Jack.

— Znači da vam se ipak ne žuri toliko. — Ester ponovo napuni čašu.

— Govorite napokon!

— Jedanput su nekog rančera iz Teksasa doslovce omamili viskijem i u Lisinoj sobi ga pokrali. A drugi put je pronađen

mrtav kauboj koji je također otišao s Lisom. Samo, kao što sam već kazala, ništa im se nije moglo dokazati.

Jack iskapi ostatak viskija i odgurne čašu. Zatim stavi još nešto novaca na šank i reče:

— Mnogo vam hvala, Ester!

— Zašto mi ne kažete što se događa?

— Zato što ni sam još ne znam.

— Uvijek ista priča. Prvo nas ispitujete, a onda ušutite.

Ester ga ljutito pogleda.

— Žao mi je, Ester. Ali zaista ne znam. Do viđenja, do slijedećeg puta!

Jack zastane ispred saluna. Na drugoj strani ulice stajao je čovjek s kojim je došao u Mule Creek.

Jack polako krene prema njemu. Pogleda gdje je sunce i ustanovi da bi do farme mogao stići još prije sumraka. Pomoćnik šerifa neraspoloženo zatrese glavom.

— Ostali još uvijek pretražuju okolinu Black Hillsa.

— Rile je možda odjahao do Carterove farme — odgovori Jack. — Mogu li se u tom pravcu sresti ljudi iz grada?

— Ne znam. Odakle vam ta ideja?

— Samo predosjećaj, ništa pouzdano. Hoćete li sa mnom?

— Naravno, šerife. A ako ipak sretnemo još nekog od naših, povest ćemo i njega. Idem po konje.

Jack kimne, gledajući za čovjekom koji je već otrčao prema staji. Kad se okrenuo, Ester Wolter je stajala ispred saluna. Jack pređe preko ulice i prilazeći joj reče:

— Za sada još ništa ne mogu

dokazati, sve su to samo pretpostavke. Morate razumijeti da ne mogu još ništa reći.

— To svi kažete. Ali svi želite sve saznati.

— Ponekad je dobro kad se ne zna previše — odgovori Jack. — Smatrate li mogućim da je Carr nakon što je zajedno s Lisom jednom čovjeku postavio klopku, sam odjahao s plijenom?

Djevojka ga sažaljivo pogleda. Trenutak kasnije promijeni se izraz na njezinu licu.

— Od mene više ništa nećete saznati! — zlovoljno mu dobaci.

— Nije više ni potrebno, Ester. Vaše mi je lice odgovorilo na pitanje.

Djevojka se naglo okrene, ali se ponovo zaustavi i dobaci mu preko ramena:

— Oni se ne razdvajaju, šerife. I ako se zajedno domognu nekog plijena, ne znam zašto bi jedno od njih pobjeglo?

Ne okrećući se, djevojka se vrati u salun.

Jack pređe na drugu stranu ulice. Uđe u staju u kojoj je šerifov pomoćnik još sedlao konje.

— Samo trenutak, šerife — obrati mu se. — Hoću li obavijestiti i ostale?

— Da, to bi možda bilo dobro. Ja ću izvesti konje na ulicu.

XXIV

Kada su stigli do farme, mrak se već bio spustio. Bila su petorica. Jahali su cijelo vrijeme zaklanjajući se iza gustog grmlja. Svaki put kad bi se uspravili ugledali bi nisku farmersku kuću i dio dvorišta.

— Tu nema ni žive duše — javi se jedan od ljudi iz Mule

Creeka. — Ptičice su odletjele, šerife. Možda je to ipak bio Rileov trag i sad su oboje odmaglili.

— Možda. — Jack izvuče pušku, zatim nastavi polako dalje.

Ostali su ga oprezno slijedili. Bodljikave grane grebale su im čizme. Napokon se gusto šipražje razrijedi i pred njima se покаže dvorište.

Jack zaustavi konja i poviče:

— Ovdje je šerif Liston, Lisa!

Njegov je povik sablasno odzvanjao kroz noć.

— Nema tu nikoga — ponovo se oglasi šerifov pomoćnik iz Mule Creeka. — Pobjegli su.

Jack krene dalje držeći pušku u jednoj ruci. Pijesak je škripio pod kopitima. Nigdje se ništa nije micalo. Usred dvorišta Jack ponovo zaustavi konja i sjaše.

Jack pride kući i puškom odgurne pritvorena ulazna vrata. U prvoj se prostoriji nalazila otvorena drvena škrinja. U mraku je razabrao nekoliko haljina što su ležale na podu ispred škrinje. Pride prozoru, širom ga otvori i vikne:

— Možete doći, ovdje nema nikoga.

Zatim pride stolu i sjedne. Gledao je u otvorena kuhinjska vrata. Ali ni tamo nikog nije bilo.

Ljudi iz Mule Creeka polako su ušli u kuću.

— Čini se da su vrlo naglo otišli — namršteno progovori šerifov pomoćnik. — Taj vas je stvarno nasamario!

— Da. Pogledajte u staju.

— Tamo vjerovatno više ničeg nema, šerife — dobaci drugi. — Ovi su sve savjesno napravili. Čak su i koral srušili, ta-

ko da stoka može pobjeći. Nikad to ne bih očekivao od Rilea.

Pomoćnik šerifa iziđe iz prostorije.

Jack ustane i ode u kuhinju. Pogleda oko sebe. Napokon mu se pogled zaustavi na ognjištu gdje se nalazila gomila pepela. A iz pepela je virio metalni prsten.

Jack pride ognjištu. Sagne se i izvuče prsten. Na njemu je još visio komad pougljenjene kože. Jack se okrene i vrati ostalima. Ispruži ruku s prstenom i upita:

– Što bi ovo moglo biti?

Nijemo su zurili u prsten, a zatim se međusobno upitno gledali.

– Možda ste nekad vidjeli bisage s ovakvim prstenom – promuklo upita Jack.

– Naravno! – poviče netko.

– Ali što to treba da znači?

– Na ognjištu su spaljene bisage – reče Jack i iziđe.

U tom se trenutku vratio šerifov pomoćnik i ugledavši Jacka odmahne glavom. – Staja je prazna.

Dodite!

Zaobide kuću i zaustavi se pred svježim humkom iza kuće. Pomoćnikovo je lice bilo mrko dok je gledao u humak. – Moramo otvoriti grob.

– Što? – čovjek zabezeknuto pogleda Jacka.

– Moram znati je li u njemu samo Carter.

– Kako to, šerife? – upita ga pomoćnik još ne shvaćajući. – Zar mislite da su unutra dva mrtvaca?

– Da, možda su dvojica.

– Ali kako? Zašto?

– Pa, odjednom sam pomi-

slio da Carr nakon što je posljednji put stigao ovamo, nikamo više nije odjahao.

– Ali...

– Potrebna nam je svjetiljka i lopata – prekine Jack.

– Pridružiše im se i ostali.

– Hoće da otvori grob – promuklo reče šerifov pomoćnik.

– Misli da se unutra nalaze dva mrtvaca.

Ljudi su buljili u Jacka kao da gledaju sablast.

Kad sam odlazio odavde, tražio sam tragove, ali nigdje ništa nisam našao. Djevojka koja radi u salunu u Mule Creeku rekla mi je da Lisa Bryant i Carr uvijek zajedno rade i nikada se ne odvajaju.

– I tko ga je ubio? – upita netko.

– Ne znam. Možda je pucao istovremeno kad i Carter.

– To bi vam Lisa mogla ispričati – namršteno uzvрати šerifov pomoćnik.

– Baš tako. – Jack pogleda ponovo u humak. – Ali tada bi mi morala predati i zlato.

– Možda imate pravo, šerife! – Ako je željela zadržati bisage sa zlatom morala mi je ispričati svoju verziju – nastavi Jack, prema kojoj je ubojica pobjegao. Tako je ona bila oslobodena svake sumnje.

– Zaboga – promrmlja jedan od ljudi – i vi, znači mislite da vas je, ako su u grobu zaista dva leša, djevojka propisno nasamarila?

– Da, upravo to mislim – odgovori Jack.

Zaobide grob i vrati se u kuću. Unutra upali svjetiljku i vrati se s njom k ostalima.

– Donijet ću lopate – javi se pomoćnik.

Jack spusti petrolejku na zemlju pokraj humka. — Tko želi može otići u kuću — tiho progovori. — Sigurno nas ne očekuje osobito lijep prizor.

Ljudi se nesigurno pogledaše.

— Gluposti — napokon izusti jedan od njih.

Pomoćnik se vratio iz staje s lopatama. Nekolicina ih se još dvoumila. Jack prvi zabije lopatu u zemlju i stade otkopavati humak. Ostali su, iako nevoljko, slijedili njegov primjer.

XXV

Škripanje lopata dopiralo je u kuću. Pomoćnikovo je lice bilo sivo. Pogleda Jacka koji je sjeo na stol i odmahne glavom.

— Ne shvaćam — promrmlja pomoćnik.

— Što? — upita Jack.

— Ne shvaćam da je to mogla napraviti jedna žena. Sama da pokopa dva muškarca! Potpuno sama! — Ponovo odmahne glavom.

— Nevjerojatno. — Jack kimne odsutno zagledan u titravu svjetlost petrolejke.

— Što mislite, šerife? Jesu li se njih dvojica međusobno ubili?

Jack slegne ramenima.

Više se nije čulo škripanje lopata. Nešto poslije odjeknu koraci i približiše se kući. Ostali udoše. Jedan od njih progovori:

— Grob je zatrpan, šerife. Do davola, ipak nas je potreslo! U njemu su dva leša! — Tražit ćemo djevojku — reče šerif. I Rilea, naravno.

— Što? — grubo ga upita jedan od prisutnih.

— Ako ne želite, možete se

vratiti u grad — obrati im se Jack. — Pokušat ću ih sam naći.

Muškarci se upitno pogledaše.

— Hank se u svakom slučaju mora vratiti — netko progovori.

— On je sasvim malaksao. Osim toga, mora kazati onima u gradu kamo smo odjahali.

— Glupost — javi se čovjek koji se zvao Hank. Baš je ušao u kuću, zastao kraj vrata i naslonio se leđima na zid. — Idem i ja.

— Ne, ne ideš — odgovori mu pomoćnik. — Bolje je da obaviš ti ljudi u gradu što se dogodilo. I kaži im, da je s Rileom samo jedna djevojka. Ništa nam se ne može dogoditi. Previše nas je protiv njih dvoje.

XXVI

Sunce je memilosrdno palilo preriju kroz koju se umorno kretao mali odred. Navukli su šešire duboko na čelo i bili isto iscrpljeni i premoreni kao i njihovi konji koji su se jedva vukli. Jack im je na licima vidio da su izgubili svaku nadu.

Iznenada pomoćnik zaustavi konja i ostali za njim. Psujući obrisaše znoj s lica. — Nema smisla — napokon promrmlja pomoćnik. — Već smo tri dana na putu, a nismo naišli na trag koji bismo mogli slijediti. Šerife, to dvoje nam je umaklo.

Jack osjeti njihove poglede i okrene se.

Čini se da je tako — odgovori.

— Ako hoćete, okrenite se i vratite. Već smo u Nebraski, neda-leko od North Platea. Mi spadamo u Dakotu i u Nebraski nemamo što tražiti.

Neko su ga vrijeme šutke gle-

dali. Onda opet progovori šerifov pomoćnik iz Mule Creeka:

— Idemo još do slijedećeg izvora vode. Ako ni tamo ne nađemo nikakav trag, vraćamo se.

— U redu — mrzovoljno reče jedan, a ostali kimnuše.

— Dakle, idemo — naredi Jack i krene.

Nakon otprilike dva sata stigli su do malog potoka i ponovo zaustavili konje. Sjahali su i pustili konje da se napiju, dok su sami šeširima zahvatali vodu.

— Koliko ima još do North Platea? — upitno netko.

— Ne znam točno. Možda još dan jahanja, a možda i više — reče Jack. — Nadate li se još uspjehu? — upita ga šerifov pomoćnik. — Mislím, tko zna kamo su njih dvoje otišli! — North Plate je malo mjesto gdje se ništa ne događa. Ako su prošli ovuda, saznat ću.

— Znaći da vi idete dalje — glasno reče netko od ljudi. — I što ćete, ako nisu bili tamo? Hoćete li pokušati u nekom drugom gradu? Sreo sam već ljude vašeg kova i znam da ćete tražiti i godinu dana usprkos tome što vaši pretpostavljeni o tome misle. Ja odustajem, ljudi! Žao mi je, da nismo uspjeli uhvatiti Rilea, ali moramo biti iskreni i priznati da nam je pobjegao. Ja se sad vraćam u Mule Creek.

Jack pogleda pomoćnika koji nije znao što da učini. Ukočeno je zurio u vrat svog konja, grickajući donju usnu.

— Mislím da je najbolje ako nastavim sâm — obrati mu se Jack. — Jedan jahač sam nikome neće upasti u oči i možda će

saznati više nego ako se svi pojavimo.

— Ako vi mislite da je tako bolje, šerife — tiho reče pomoćnik s očiglednim olakšanjem. — Mi se slažemo ali pošaljite bar glasnika u Mule Creek, kad ponovo budete u Forth Smith. Htjeli bismo ipak znati da li ste uspjeli ili ne.

— U redu. I još jednom vam hvala za sve.

XXVII

Starac odmahne glavom i spretno uhvati dolar koji mu Jack dobaci i brzo ga spremi u džep.

— To uistinu nije bilo potrebno, šerife — reče mu. — I inače bih vam kazao da je Rile bio ovdje. Još davno, prije no što su depo željeznice premjestili dalje na zapad Carr i djevojka su bili ovdje.

— Htio bih znati da li su sada bili ovdje. Jučer. Ili prije dva dana.

U međuvremenu su se i drugi ljudi zaustavili kraj njih.

— Da, da, bili su to njih dvoje — javi se netko iz gomile. — Prekjučer. Već je pao mrak kad su stigli. Otišli su u prodavaonicu.

— Hvala. — Jack kimne glavom u znak pozdrava, i odjaha dalje. Ulica se nalazila točno kraj tračnica koje su se protezale kroz mjesto. Sve je bilo prljavije nego onda kada je posljednji put bio tu. Bilo je i manje ljudi, a mnoge su kuće bile napuštene i propadale su. Mnogi su se preselili dalje na zapad, kad je sagrađena pruga, čak do Wyominga i dalje.

Bilo je malo muškaraca. Četiri upadno našminkane djevojke

stajale su ispred saluna i dosađujući se gledale naokolo.

Jack prođe kraj njih. Zaustavi konja pred velikom prodavaonicom i sjaši. Momak iz staje mu užurbano pohrli u susret. Odvest ću vam konja u staju, šerife — obrati mu se i naglo zaustavi. — Hej, pa to ste vi, šerif Liston! Pa što vi radite u ovoj pustari?

— Tražim Kanea Rilea. Jeste li ga vidjeli?

— Jesam, šerife. Htio je kod mene zamijeniti konje i doplatiti zlatom. Ali što ću ja sa zlatom? U takvim poslovima čovjeka mogu lijepo prevariti. Vidite i sami da se ovdje više ništa ne događa. Nitko ne zna koliko zlato vrijedi!

— Znači da ga niste uzeli — više konstatira Jack no što upita.

— Naravno da nisam. Nemam više mnogo konja. A za njih hoću samo novac. I da budem sasvim iskren, ne prodajem ih baš rado. Grad izumire.

— Oživjet će opet. I ja bih trebao drugog konja. Kamo su njih dvoje odjahali?

— Na jug. Pokazat ću vam i tragove!

— Odlično. Doći ću poslije u staju. — Jack mu dade uzde i popne se stepenicama u prodavaonicu. Bilo je već tako mračno, da su unutra gorjele dvije petrolejke. Trgovac je bio niska rasta, male glave i mršava vrata punog bora. Očale koje je nosio na nosu skliznule su mu dole.

— Dobar dan, šerife — namrđeno pozdravi Listona. — Što mogu učiniti za vas? — Možete mi odgovoriti na nekoliko pita-

nja. Što ste prodali Lisi Bryant i Kaneu Rileu i čime su vam platili? Nadam se da ne morate prvo dugo razmišljati!

— Ne, ne. Dakle, kupili su hranu i duhan. I nešto malo municije.

— A čime je Rile platio? — upita Jack oštro, jer je htio trgovca malo zaplašiti. — Hajde, pokažite mi.

Čovjek otvori kutiju koju je držao ispod tezge i baci nekoliko grumenčića sirovog zlata na tezgu.

— To je sve?

— Da. Ali što se to vas uopće tiče, do davola!

Jack ispruži ruku i razmakne grumenje.

— To mi je Rile dao umjesto pet dolara — objasni trgovac zlovoljno. — Što tu nije u redu?

— Jesu li još toga imali sa sobom?

— Ne znam. Odakle bih i znao! — ljutito odbrusi trgovac.

— Rile je ovo izvadio iz džepa.

— Hvala vam. — Jack se okrene.

— Je li to sve što ste htjeli znati, šerife? — ljutito poviče trgovac za njim.

— Možete mi spremiti municiju i hranu za tri dolara. Za nekoliko minuta vratit ću se, po to. Da, i još nešto, da ne zaboravim: zlato koje ste dobili od Rilea pripada kanzaškoj banci! — Jack ostavi začudenog trgovca i izide.

XXVIII

Lisa je jedva sjedila u sedlu. Nakon nekog vremena počela se naginjati naprijed. Konačno padne na vrat konja, izgubi rav-

notežu, sklizne u sedlu i naglo se trgne. Iznenada se potpuno razbudila. Uspravi se i konju zabi mamuze u slabine.

Konj, nenaviknut na mamuze, prodorno zanjšti i preplašeno se propne. Potkovana kopita počese klizati po oštrom, uglaćanom kamenju koje je posvuda prekrivalo tlo.

Djevojci padne stremenje s nogu. Prestrašeno krikne. U slijedećem trenutku više nije sjedila u sedlu, nego je pod sobom osjetila konja. Lisa ponovo krikne. Udari o zemlju i oštar bol joj prostruji cijelim tijelom.

U međuvremenu je preplašeni konj projurio kraj Rilea koji je jahao ispred djevojke. Psujući izvuče pušku iz korica i opali.

Zajedno s hicem začu se i njištanje. Konj se sruši, još jednom prednjim kopitima udari o zemlju i zatim ostade nepomično ležati. Uskovitlana se prašina dignula u zrak.

Rile spusti pušku i okrenu se.

— Što se opet dogodilo? — ljutito poviče. — Jesi li zaspala u sedlu?

Djevojka se digne, lica izobličena od bola i šepajući pride Rileu.

— Zašto nismo otišli željeznicom na zapad? — upita ga promuklo.

— Zato što mi ne pada na pamet da bacam novac kroz prozor!

Djevojka šepajući pride svom konju i upita:

— Zašto si ga ubio?

— Zato što bi nam inače pobjegao s namirnicama. A tko zna, da li bismo ga ikad uspjeli uhvatiti. Žao mi je. Dobaci mi vreću!

Lisa se umornim pokretima digne, odveza vreću sa svog sedla i doda je Rileu.

— Tako, nadam se da drugi put nećeš zaspati. Do slijedećeg grada imaš samo nekoliko dana hodanja — reče cinično i potjera konja.

Rile! — poviče djevojka preplašeno. — Rile, pričekaj!

Rile se okrene i dobaci joj:

— Kreni! Za nekoliko ćeš dana ponovo imati konja!

Njegov joj je podrugljiv smijeh još dugo odzvanjao u ušima i Lisa skupi ramena. Zatim opazi da on sve dalje odmiče. Potrči za njim kroz prašinu koju su uskovitlala kopita njegova konja. Uskoro teško dišući uspori korak.

— Čekaj! — poviče Lisa. Bojale se da on ne ode i ne ostavi je samu. Ponovo potrči, saplete se i padne na tlo. Rile je odmićao sve dalje i dalje.

Bespomoćno je ležala na neravnom kamenjaru. Razderotine su je boljale, teško je disala, a užarene sunčeve zrake nemilosrdno su joj palile leđa. Iznenada ponovo osjeti žed. I u tom se trenutku sjeti da više nema ni zlata, ni vode, ni bilo što za jelo, čak ni oružje.

Suze joj poteku niz obraze. Ponovo se digne i krene dalje. Nakon nekoliko koraka opet se saplete i padne. Pridigne se na koljena i stade pesnicama udarati po zemlji.

— Svinjo! — vikala je za jahčem koji je nestajao u daljini.

Suze su ostavile svijetle tragove na licu prekrivenom prašinom. Lisa se s naporom digne i glavinjajući potrči za Rileom.

Obuze je divlja mržnja. Shva-

tila je da je ostala bez zlata za koje se borila.

Mržnja je rasla, zaustavila suze i dala joj snage da izdrži i nastavi trčati preko užarena kamenja. Stigla je do podnožja brežuljka. Jahača više nije vidjela. Rile je vjerovatno nestao iza brežuljka.

Stisnutih zubi odvuče se dalje, teturajući od grma do grma. Pratila je tragove. Sunce se polako spuštalo prema zapadu. Lisa nije čak ni primijetila da je popustila vrućina.

Kada se grmlje pred njom napokon počelo rijediti, već je satima hodala i više nije osjećala noge. Naglo se zaustavi, ugledavši konja koji je pasao travu. Tek tada opazi Rilea kako leži na prostrtu pokrivaču, glave naslonjene na sedlo i šešira navučena preko lica.

Rile se pokrene, maknu šešir s lica i podrugljivo reče: – Vi-diš da si stigla, Lisa.

Djevojka mu ništa ne odgovori. Zadihano se spusti na zemlju.

– Mislio sam sa ćeš stići tek noću.

Lisa s naporom digne glavu i pogleda ga.

– Ali ti si izdržljivija no što sam mislio, Lisa – nastavi Rile i dalje se podrugljivo smješkajući. – Zaista, vrlo, vrlo izdržljiva. Izdržljivija čak od mnogih muškaraca.

– Moram li opet hodati?

– Moraš naučiti kako se ophodi s konjem, zlato moje.

Konj nije bilo kakav predmet. Moraš prema njemu obazrivo postupati ako ga ne želiš izgubiti. A moraš i znati, da nov konj stoji gomilu novca, mog novca, Lisa.

– Pustit ćeš me da i dalje hodam.

Rile ponovo legne i navuče šešir preko lica.

– Uzmi drugi pokrivač.

XXIX

Glasno hrkanje odzvanjalo je kroz noć. Naglo je utihnulo, da bi se još glasnije nastavilo. Lisa podigne glavu i oslušne. Zatim odgurnu pokrivač sa sebe i klekne.

Od vatre je preostalo samo malo žara koji je još širio blagu svjetlost. Djevojka je jasno mogla raspoznati Rilea. Ruka mu je skliznula s puške.

Ona bešumno ustane i zakorači prema Rileu.

Njegovo hrkanje bivalo je sve glasnije.

Lisa se zaustavi. Prožimali su je žmarci. Rile se iznenada pomakne i okrene na bok, dok je znojem natopljen šešir kliznuo u stranu. Malo kasnije opet počne hrcati.

Lisa pričekala, a onda korakne. Zatim se ponovo zaustavi, sagledavši dodirne kundak puške.

Rile je i dalje hrcao.

Lisini prsti pipali su dalje. Napokon rukom uhvati pušku i izvuče je.

Kada se nekoliko trenutaka kasnije začulo oštro škljocanje, Rileovo je hrkanje umuklo. Ponovo pomakne glavu i šešir se otkotrlja po zemlji.

Rile sneno protrlja oči. Zatim ugleda ženu pred sobom. U njezinim rukama bila je puška na čijem je metalu bljeskao odsjaj što je još tinjao u pepelu.

Rile se iznenada trgne i sjedne. Širom razrogači oči kao da pred njim stoji đavo.

– Što to treba da znači? – promuklo upita.

Djevojka ustukne

– Zar je nisi isprazio? – upita ga.

– Lisa, pa ti znaš da ti ja ništa loše ne želim učiniti! – započe Rile.

– Da, to sam mislila. Ali nije istina, Kane. Ne želiš me ubiti, nego ostaviti u pustari bez vode i hrane da u mukama umrem. Neoprezan si što ovdje logoruješ. Sutra bih već sigurno ostala negdje usput i izdahnula. Sjećаш li se još mojih riječi, Kane? Često sam ti govorila. To je moje zlato!

Rile klekne i podupre se rukama, dodirujući pri tom desnom rukom držak revolvera.

– Da, sjećam se. – Polako je dizao ruku s revolverom, ali je povukao i opasač pa je lišće zašušalo.

Lisa opazi, što je Rile namjeravao i poviče:

– Pusti to! Prekasno je, Rile!

Rile povuče ruku, ustane i pokaže prazne ruke, polako joj se primičući. Lisa se povuče natraške vičući:

– Ne miči se, Rile! Stani ili ću pucati!

– Pa što ti je, Lisa? Ništa ti neću učiniti! – promuklo joj se obrati Rile. – Htio sam te samo naučiti, kako se treba ophoditi prema konju!

– Nisam ja kriva, Rile. Mamuze su krive. Nikad još nisam jahala s mamuzama.

– Onda ćeš morati naučiti, Lisa. – Rile ponovo zakorači prema njoj i približi se puščnoj cijevi. – Čovjek je u divljini izgubljen bez konja. Jesi li ražu-

mjela, izgubljen Lisa, potpuno izgubljen!

– Ni koraka dalje, Kane! – poviče djevojka.

U tom se trenutku Kane baci na nju, zgrabi pušku i odgurne cijev u stranu. Istovremeno je djevojka povukla obarač.

Hitac odjekne i metak se zabio u zemlju.

Snažnim trzajem Rile istragne djevojci pušku iz ruku i baci je daleko.

– Zar još nisi shvatila da mi nisi dorasla? – poviče na nju i udari je.

Djevojka krikne. Zatetura natraške i rukama pokri lice.

Rile ju je slijedio. Snažno je udari, pa djevojka odleti u grmlje. Vikala je, psovala i plakala od nemoćnog bijesa. Kad se digla, vidjela je da Rile sedla konja.

– Kamo ideš? – poviče Lisa.

Rile se za njom nije čak ni okrenuo. Podigao je pušku, gurnuo je u korice na sedlu, zatim se sagnuo i uzeo pokrivače.

Lisa potrči, zgrabi ga za rame i pokuša odvući od konja. Rile je ponovo udari. Ona zatetura i ponovo padne u šipražje.

– U prvom ću gradu sve ispričati! – poviče bijesno. – Jesi li čuo, Kane?

– Samo to učini, dušo, pa će te uhapsiti. Osim toga, nikad nećeš stići do bilo kojeg grada, jer su dalje no što sam ti kazao. A ni natrag do North Platea nećeš stići. Crknut ćeš od žeđi.

Podrugljivo se nasmije i potjera konja.

Djevojka vičući pojuri za njim. U oblaku prašine koji se uskovitlao iza kopita Rileova

konja, saplete se o kamen i padne.

Lisa se ponovo digne i potrči za njim. Kad je stigla do mjesta gdje se šipražje razrijedilo, Rile je već bio nestao. U glavi joj je šumjelo pa nije više čula topot kopita. Trčala je i dalje kroz noć. Uskoro je savlada umor pa se zaustavi. Bila je sama i očajna.

XXX

Nije znala koliko je dugo trčala. Bilo je kasno poslijepodne kad je pala na vrelo kamenje i više nije imala snage da se digne. Prisjećala se prošlosti... Iznenada joj do ušiju dopre neki zvuk. Nije se mogla ni pomaknuti. Gotovo onesviještenu netko je uhvati i okrene.

Lisa ugleda nečije lice iznad sebe. Iznenada se pretvori u dva lica, koja se zatim ponovo sjedine u jedno. Lisa ga nije prepoznala.

— Jesi li se vratio? — upita umorno. — Htio si vidjeti kako bijedno umirem, zar ne?

— Ja sam, Jack Liston — začu oštar glas koji joj se činio poznatim. — Zar me ne prepoznajete, Lisa?

— Liston?

— Da, Lisa.

Pokušala je podići glavu, ali nije uspjela. Zurila je u lice nad sobom. Iznenada se sjeti.

Njezine se ispucale usne razvukoše u osmijeh. Osjeti bocu na usnama. Voda se razlije po licu. Zatim osjeti kako joj nešto hladno teče niz jezik. Gotovo istovremeno tijelom joj prostruji trzaj i mrak proguta nejasne obrise pred njom. Glava Lise Byant tupo udari o vrelo kamenje.

Jack Liston klekne, odloži bocu i sklopi joj oči.

XXXI

— Lisa? — upita Rile i klekne na ležaj koji je namjestio u malom udubljenju na zemlji. Činilo mu se da iz mraka izvire tišću podrugljivih nakaza.

— Lisa, izidi. Čuo sam te!

Negdje se začuje pucketanje grana.

— Izidi već jednom, do davo! — poviče Rile. — Kako to da si se uopće izvukla? Druga žena bi već davno bila mrtva.

— Rile! — začu se iznenada.

Bandit je nekoliko trenutaka stajao ukočen, a zatim se munjevito okrene. Ugleda Jacka koji je izronio iz grmlja, držeći u rukama pušku uperenu u njega.

— Liston? — upita Rile zureći u Jacka kao da je sablast. — Mišlio sam, Lisa...

— Lisa nije uspjela — tiho odgovori Jack. — Bila je još živa kad sam je našao. Nakon gutljaja vode, izdahnula je. Znaš li što znači, kad ostaviš čovjeka samog u divljini i prepustiš ga sudbini?

— Dva puta me pokušala ubiti. Nije bolje ni zaslužila, šerife! Odakle vi ovdje?

— Razmisli malo odakle, Rile. Sad ćemo se vratiti. Okreni se i ne pokušavaj nikakve trikove!

Rile se nekoliko trenutaka kolebao, ali se ipak okrene i prekrsti ruke na ledima kao da se pomirio sa sudbinom.

Jack lijevom rukom posegne u džep.

U tom se trenutku Rile naglo okrenuo, odgurnuo pušku u stranu i udario Jacka pesnicom

u lice. Jack nije uspio dovoljno brzo izvući lijevu ruku iz džepa.

Zatetura natraške, a puška mu izleti iz ruke. Rile ispusti divlji krik i ponovo zamahne. Jack pogođen odleti u šipražje.

Bandit se baci na njega. Kotrljali su se rvući se i Rile je pesnicom neprestano udarao Jacka po licu. Šerif osjeti Rileov vreli dah i snažan udarac u vrat. I dok su se kotrljali preko kamenita tla, začu se njištanje konja sasvim u blizini.

Jack se izmakne i otkotrlja u stranu, a za njim Rile. Jack iskoristi taj trenutak i zamahne pesnicom.

Rile zaječa. Istovremeno su se digli na koljena i nastavili udarati pesnicama, ali je Liston bio precizniji i od njegovih udaraca Rile se ispruži na zemlji.

Liston se na koljenima dovuče do bandita. Rile podigne glavu i Jack ga šakom udari u čelo. U tom mu trenutku Rile zabije nogu u trbuh. Jack bolno jaukne i odleti u grmlje.

Ponovo se čulo njištanje. Rile se u nedoumici okrene. Jack Liston se digne, ali se u istom trenutku Rile ponovo okrene i zamahne prema njemu. Pesnica pogodi Listona u lice i ponovo ga odbaci u grmlje.

Konj je rzao.

Bandit je još bio u nedoumici, ali se tada ipak baci na protivnika vičući: – Ubit ću te!

Jack osjeti Rileove čelične prste oko vrata. Pokuša ga odgurnuti, ali ne uspije. Mržnja je banditovo lice toliko izobličila, da je nalikovalo na zgrčenu masku na kojoj su oči svjetlucale poput užarenog ugljena.

Liston osta bez zraka, ali mu je želja da spasi goli život ulila novu snagu. Zgrabi Rileove ruke, okrene se na bok i zbac ga ša sebe. Kad se ovaj ponovo htio baciti na njega, Jack ga čizmom udari u grudi.

Rile urlajući, padne na leđa i otkotrlja se. Liston je još bio ošamućen, osjećao je bolove u grlu i potiljku. Nejasno je vidio kako Rile ustaje, trči do svog ležaja i tamo nešto podiže.

U slijedećem trenutku odjekne pucanj. Plamen iz cijevi zabljesne Jacka.

Metak se kraj Listona zabije u zemlju. On odskoči, pojuri u grmlje, u trku izvuče i opali u mrak.

Uplašeni lešinar preleti iznad njega, a iz daljine dopre zavijanje vukova. Krici su odjekivali dolinom.

Zatim zavlada tišina.

Jack se sagne. Osluškivao je i čekao.

Čulo se samo rzanje konja.

Minute su prolazile. Jack žalili što nije od prvog trenutka bio odlučniji prema banditu. Okrene se polako s revolverom u ruci, ne skidajući kažiprst s obarača.

Vjetar je fjukao dolinom, a grmlje se šušteći povijalo.

Ponovo zarže konj koji je zacijelo bio blizu mjesta na kome je Jack iznenadio Rilea. Liston zakorači i stane na granu koja uz oštar prasak pukne. Instinktivno se sagne.

Odjekne hitac. Metak prozuji iznad grmlja.

Jack ostane zguren na istom mjestu.

Minute su prolazile. Jack Liston osjeti kako ga koljena bole

od nepomična zgrčena položaja.

Napokon začu nešto ispred sebe, uspravi se i opali. Plamen iz revolverске cijevi zaslijepi ga na trenutak. Kad je počeo razabirati noćne sjene, opazi nejasno svjetlucanje na daljini od desetak metara. Pomisli da je to Rile i ponovo zapuca.

Rile poče psovati. Jack ponovo opali, potrči kroz grmlje, baci se u zaklon i osluškajući pomno napuni revolver.

Iznenada konj zanjšti i u sljedećem trenutku dolinu ispuni glasan topot kopita. Jack skoči i počne pucati u nejasan lik koji je nazirao u mraku. Međutim već nakon dvije - tri sekunde jahač je nestao u noći.

Liston opali još jedan metak. Dim ga zapeče u očima.

Topot kopita se udaljavao. Kroz noć se naziralo, nekoliko iskara što su prštale ispod kopita. Topat je postajao sve tiši i polako zamro.

— Prokletstvo — tiho opsova Jack.

Još je neko vrijeme ostao u grmlju, a zatim ode po konje koje je našao tamo gdje ih je ostavio. Odvede ih do banditovog logorišta. Pripali šibicu i ugleda svježe tragove krvi na zemlji.

Jack klekne i opipa rukom krvave tragove. — Pa ti si pogođen, Rile — promrmlja. Pogledom odluta u pravcu u kome je jahač bez sedla nestao u tami.

Šibica se ugasila. Jack je baci na zemlju, napuni revolver i vrati ga u korice. Upali još jednu šibicu i pogleda oko sebe. Bandit je ostavio sedlo, bisage i pušku. I njegov je pokrivač još

ležao razastrt na zemlji. Pobjegao je samo s golim konjem i ako bude morao previti ranu, morat će upotrijebiti košulju.

Jack klekne, upali i treću šibicu i pokraj pokrivača ugleda kožnu vreću. Dohvati je i čvrsto stisne.

Sjeti se Zanea Carra. Nije znao tko ga je ubio. Ako Rile negdje u divljini padne s konja i iskrvari, nikada to neće ni saznati. Jesu li se Lamp Carter i Carr međusobno ubili, ili je Carra ubila Lisa da se dočepa zlata?

Jack se zagleda ponovo u mrak, tamo gdje je Rile nestao.

— A ja ću te ipak naći, Rile — promrmlja.

XXXII

Jack Liston je jahao, obavijen mrakom uskim puteljkom što se uspinjao kroz visoki klanac. Zaustavljao se svaki čas pažljivo osluškivao. Iako je sad imao zlato i mogao se mirno vratiti u Kansas City, ipak je odlučio da uhvati Rilea.

Zaustavi konja, pogleda sivo stijenje oko sebe u mraku, zatim potjera konja i nakon nekoliko metara ponovo se zaustavi.

Jeka je sablasno odjekivala i kamenje se rušilo u kanjon. Jack Liston iznenada začu udaljenu grmljavinu, naglo obuzda konja i uspravi se u sedlu. Oba konja nemirno su rzala.

Grmljavina posta glasnija. Kamenje je tutnjilo i prštalo.

— Natrag, natrag! — Jack okrene konja na kome je jahao, a drugoga pušti. Konj izbezumljeno pojuri natrag, u galopu zaobide odvaljeno kamenje i

projuri tako blizu stjenovita zida, da je Jackova čizma okrzнула liticu.

Iza njega je jurio drugi konj. Tutnjava i grmljavina postajala je sve glasnija.

Iznenada se drugi konj splete o uzde koje je vukao po tlu, zanjšti, udari o stijenu i sruši se.

Jack tako oštro obuzda svog konja da je kopitima počeo klizati po kamenju. Podigla se prašina. Prštale su varnice. Konj uplašeno zanjšti i propne se.

Drugi je konj ležao na zemlji, tromo mlatareći jednom nogom.

Tutanj kamenja se približavao iako se u kanjonu u mraku još ništa nije moglo vidjeti.

Jackov konj krene dalje, ali ga on zadrža. Izvuče revolver i ustrijeli konja koji je bespomoćno ležao na zemlji.

Glava životinje udari o tlo. Odbljesak vatre iz revolverске cijevi načas osvijetli kamenje koje je gromoglasno tutnjalo niz kanjon. Nekoliko sekunda kasnije lavina zaspe konja.

Jackov je konj već jurio dalje. Preskoči visoki kamen i posklizne se u doskoku. Veliki kamen iza jahača pokrenut lavinom također se poče kortljati nizbrdo. Put je postajao sve strmiji. Jack se osvrne i ugleda lavinu koja se rušila.

U tom trenutku konj skrene u stranu prema pećini u stjenovitom zidu. Pećina nije bila dovoljno visoka da uspravno ujaše u nju, ali se Jack posljednji čas baci konju na vrat i tako izbjegne smrtonosni udarac u stijenju.

Konj se zadihano zaustavi.

Jack ispruži ruke da opipa stijenke pećine. Bila je dovoljno široka pa' je sjahao.

Ispred pećine kamenje se još odronjavalo. Lavina je postajala sve veća i veća. Činilo se da se cijelo brdo trese. Prašina je nadirala u pećinu i otežavala disanje.

Jack Liston smiri konja, tapšući ga po vratu sve dok grmljavina nije konačno utihnula. Napokon se sve smirilo. Jack navuče maramu preko nosa, izvuče pušku iz korica i stane na izlaz iz pećine.

Pogleda u mrak u kome je razaznavao samo nejasne obrise stijena. Rile je bio vjerojatno samo lakše ranjen. Inače ne bi mogao pomaknuti veliku stijenu koja je izazvala lavinu.

— Podmukli gade! — promrmlja bijesno.

Jack Liston je stajao ispred ulaza u pećinu i čekao. Rile je zacijelo bio uvjeren da je Jacka zatrpala gomila kamenja, pa će se vratiti po konja, zlato i oružje.

— Samo dodi, čekam te — tiho reče Jack.

XXXIII

Na horizontu se ukazalo prvo svjetlo novog dana. Iz mraka izroniše sive litice kanjona.

Klanac je bio prepun kamenja.

Iznenada se začu zveket.

Jack se naglo trgne i čvršće stisne pušku. Rile se, kako je i pretpostavljao, vraćao da se uvjeri da je protivnik mrtav i da uzme zlato i sve što je ostalo.

Nekoliko trenutaka kasnije ponovo zavlada mir. Jack je osluškivao. Bio je umoran. Zatim ponovo začuje isti zvuk.

Oštar zveket prodorno je odjeknuo klancem i izazvao sablasnu jeku.

Jack ustukne korak i pričeka, držeći spremnu pušku u rukama.

Napokon se Rile pojavi. Jahao je na konju koji je bio bijel od prašine. Strgnuo je rukav s košulje i njime previo lijevu ruku iznad lakta. Revolver mu je bio zataknut o pojas hlača.

— Rile! — vikne Jack.

Rile se trgne, skoči s konja, izvuče revolver i opali. Metak pogodi stijenu.

Jack povuče obarač. Rile se zgrči na kamenom tlu i zajauče. Jack ponovo napuni pušku. Rile se jaučući i psujući uspije podignuti, otetura do stijene i po-

novu podigne revolver.

Jack opali i ugleda kako krv probija kroz Rileovu prljavu košulju. Rile otetura duž stijene i pri tom mu ispadne revolver. Učini još nekoliko koraka, na trenutak se uspravi i zatim sruši.

Liston mu pride i nogom ga okrene na leđa. Rileovo je lice bilo izobličeno od bola. Slutio je skoro smrt ali je ipak s mržnjom promućao:

— Neka te... davo... nosi...

Jack spusti pušku. Napetost je napokon popustila i on osjeti umor.

Ode do konja, izvede ga iz pećine i napusti mjesto na kome su se još maloprije odigrali posljednji događaji te tragične priče.

KRAJ

KAD ĆE TA SUBOTA

Mickey O'Hara je ljutito pogledavao prema strmom i opasnom planinskom putu zbog kojeg je često morao silaziti sa sedla i oprezno voditi konja do prvog ravnog komadića divljine. Kroz maglu su se izdizali vrhovi San Quentina i zlokobno nagovijestali da je druga strana planina gotovo nedostižna. Ali Mickey nikada nije mijenjao odluke ma koliko ga kasnije stajala ta tvrdoglavost. Bio je nepopustljiv, tvrd i ovaj put opsjednut drskim planom da do kraja dana pošto-poto stigne u Datilas.

Lice mu je na mahove postajalo ravnodušno, gotovo bezizražajno, kao da u najvećoj životnoj dosadi po stoti put prolazi jednim te istim putem na kojem iznenađenje nije moguće. Oči su mu bile sitne i utonule, crvenkaste od duga puta i neprospavanih noći, a nos nabrekao i ogroman. Pomalo je patio zbog nepoštene prirode koja ga je obdarila onim što mu je u životu bilo najmanje potrebno. Još od malih nogu pratilo ga je zločesto ismijavanje njegovih vršnjaka. I to je trajalo, kao da

su svi ljudi zauvijek odlučili da ostanu djeca, barem kad je u pitanju njegovo smiješno lice i njegov ogromni nos.

Odsutno je pogledao u daljinu kao da i sam želi pobjeći od svoje pojave.

Mickey je razmišljao što bi se sve moglo dogoditi ako na vrijeme ne stigne u Datilas. Crawford bi tada mirne duše zamahnuo šerifu ispred nosa svojim trofejem u koji su mogle stati one tri tisuće dolara s potjernice za mrtvu ili živu glavu Leeja Mauricea, osumnjičenog za ubojstvo direktora banke i najveću pljačku koju Datilas pamti.

Mickey i Lee su počeli zajedno, od one neumitne nule po kojoj Zapad dobiva svoje ime, a pojedinci u njemu svoje mjesto i svoj nepovrat. Obavljali su sve one poslove od kojih se zarade ni dolar teško ispušta iz ruke, no sreća im je na kraju ipak bila naklona. Vrlo jeftino su zajednički kupili ranč od rančera koji je zbog sukoba sa zakonom preko noći iščezao iz Datilasa. A tim je počeo njihov novi život.

Kad se u gradu počelo govoriti o zlatnom dobu Datilasa, Mickey i Lee su bili moćni ortaci i dijelili su onaj dio zemljišta bez kojeg prolazak nove željeznice nije bio zamisliv. Ali Mickey u početku ništa nije shvaćao. Bio je isuviše često gladan a da bi u trenutku kad je imao sve tražio još više. Zapazio je da se s Leejem nešto čudno događa, no to je pripisao njegovoj vezi sa crvenokosom djevojkom iz saluna »Strawberry«. Činilo se da je Lee preko ušiju u nju zaljubljen. Sve češće je odlazio u grad i ostajao tamo po nekoliko dana. Kad bi se vratio, bio je mrzovoljan i razdražljiv. Sve manje je razgovarao s ortakom, koji mu je dotad bio više od brata i prijatelja. Mickey se držao po strani i strpljivo čekao da Lee prebrodi krizu.

Kad su završili svi veći sezonski poslovi i kad je svaki od njih svoju ljetinu brižno uložio u banku, Mickey je odlučio da se na neko vrijeme izgubi s ranča. Pred njim je bila duga zima, kad ionako nije bilo posla te se i on mogao prepustiti lagodnu životu po hotelima i obilasku saluna u nekom gradu daleko od Datilasa. Možda mu ta promjena i nije bila toliko potrebna koliko je želio da neko vrijeme ostavi samog ortaka, kojemu očito nije bilo potrebno Mickeyjevo društvo i prisutnost.

Pred podne bio je nadomak Datilasa. Iz daljine grad je izgledao kao da je obrijan olujom. S planina su se spuštale gole plohe zemljišta. Kolutovi dima koji su lebdjeli iznad dalekih dimnjaka na kućama činili su sliku pomalo nestvarnom. Sve ostalo izgledalo je kao da je

zauvijek zaustavljeno i nepomično.

— Ruke uvis! — začuje se hrapav glas.

Mickey protrne od iznenadjenja. Nekoliko dana je jahao bez prestanka i na cijelom putu nije sreo živo biće. Prepustio se mislima i potpuno zaboravio da pred ulazom u grad mora biti oprezniji nego prije. Samo budala može nasjesti na tako plitku zamku, ljutito je mislio. Neoprez je svojstven neiskusnima, a on to nije bio.

— Očekivao sam ljubazniji pozdrav, gospodine Crawford — reče hladno i savršeno mirno.

— Čini se da nisi stranac, čim me tako spremno oslovljavaš imenom.

— Čista intuicija — nasmiješi se Mickey. — Osim toga pretpostavljam da u gradu, izuzevši tebe, nitko nema interesa da mi priredi ovakav doček.

— Zacijelo dosad nisi sjedio skrštenih ruku, O'Hara, no to ti neće pomoći da pobjegneš iz svoje kože.

— Ne namjeravam nikamo bježati. Ne vidim razloga za to — odgovori Mickey. Mirno je sjedio u sedlu i držao uzde. Crawfordova dvocijevka bila je uperena u njega. Na njegov znak grupa jahača pojavila se sa strane i opkolila Mickeyja. — Ne razumijem što bi sve ovo trebalo da znači — nastavi Mickey. — Vraćam se na svoj ranč i time nikome ne činim zlo.

— Gle što je razgovorljiv ovaj nosonja — zahihota jedan jahač.

— Tebe nitko ništa nije pitao — ljutito će Crawford. — A ti se, O'Hara, ne pravi lud i naivan.

Koliko mi je poznato, namjera-
vao si se vratiti tek kad grane
proljeće. Mogu li znati zašto si
promijenio plan.

— To je moja stvar, Crawford.
Na svoj ranč se vraćam on-
da kad ja to želim, a što se tiče
planova, i oni su moji i mije-
njam ih onda kad mi to odgova-
ra.

— Da sam na tvom mjestu,
pazio bih što govorim — reče
Crawford, ne spuštajući dvoci-
jevku. — A što se tiče tvog ran-
ča, mogao bi požaliti što si ga
kupio. Da si barem jučer stigao,
Lee Maurice bi ti potvrdio da
takvo imanje ni ti ni on niste
sposobni da vodite. Na žalost,
danas više nema vremena da
porazgovarate.

Mickey je problijedio. Znači,
istinita je svaka riječ koju je čuo
jedne noći kad je s momcima
igrao poker. Neki Viver se
upravo vratio iz Datilasa i ispri-
čao što se dogodilo Leeju Mau-
riceu, glupom rančeru, kojega
su podlo izigrali lokalni lopovi
oženivši ga sestrom njihova vo-
đe, nekog Crawforda, da bi ga
odmah nakon toga uvukli u
svoje najprljavije igre. Pripisali
su mu ubojstvo i strpali ga u za-
tvor, čime mu je zajamčena
smrtna kazna, a cijelo imanje
otpisano je u korist njegove za-
konite žene, crvenokose Sarrah,
pjevačice iz saluna „Strawber-
ry“. Viver je spomenuo i nekog
Mauriceova ortaka koji je pri-
vremeno otišao s ranča i koji,
kako je rekao, zacijelo neće
imati petlje da se vrati kad čuje
što se dogodilo.

— Kako nema vremena? —
pokuša se sabrati O'Hara.

— Prijatelj ti nije osobito lu-
kav — zadovoljno se nasmije

Crawford. No sreća njegova što
neće imati vremena da polako
trune u zatvoru. Objesit ćemo
ga sutra u cik zore. Ovaj grubi
svijet očigledno nije za roman-
tičare, no kad već nije imao sre-
će da romantično živi, pružit će-
mo mu mogućnost da roman-
tično umre, u svitanje.

— Ovo je sigurno neka nesla-
na šala — procijedi Mickey.

— Na žalost, nije šala, već ul-
timatum da okreneš konja i
zauvijek se izgubiš iz ovog gra-
da. Nemaš tu više što tražiti. Ko-
načno, neće ti biti teško da se
vratiš u svijet iz kojeg si došao.

Mickey bespomoćno pogleda
oko sebe. Jedan jahač ispruži
pedalj i pokaže koliki mu je nos.
Drugi prasne u smijeh. Craw-
ford obojicu ljutito odmjeri. Na-
stane tajac.

— Nešto sam zaboravio —
nastavi Crawford. — Možeš bi-
rat i da se izgubiš na konju ili
pješice, kako ti je draže. Ali
prethodno odbaci opasač.

— To ću učiniti — reče Mic-
key, otkopča opasač i mirno ga
baci na zemlju. Jedan od jahača
ga smjesta povuče u stranu. —
Ali nikamo se ne vraćam. Vodi-
te me u grad.

— Glupane! — zaurla Craw-
ford i pritisne obarač.

Prasak odjekne u planinama.
Konj preplašeno zarže i jurne
naprijed, ali u narednom skoku
posrne i zarije glavu u zemlju.
Vrat mu je bio obliven krvlju.
Još jednom je trznuo glavom i
onda ostao nepomično ležati.

— Pasji sine! — bolno će Mic-
key.

Pokušao je izvući nogu ispod
konja koju je prignječilo teško
truplo.

— Ne brini se — dovikne Crawford. — Momci će ti pomoći. Ja više nemam vremena za tebe. Svako dobro, O'Hara, i pazi da te Datilas više ne vidi ako ti slučajno još nekiput grane sunce.

S dvojicom jahača Crawford je u galopu odjurio prema gradu. Ostala četvorica okupila su se oko Mickeyja.

— Pomakni se malo, cicamaco, izvuci nožicu ili ću ti ja pomoći, i to ovako...

Sagnuo se do O'Hare i uhvatio ga za nos. Ostali su zaurrali. O'Hara mu trgne ruku i divljački ga ugrize za prste. Jahač vrisne i svom snagom ga udari nogom u slabine. O'Hara se sklupča. Jahač ponovi siloviti udarac nogom i zahvati mu dio lica. Krv šikne iz usta.

Kad je prvi jahač obavio posao, nastupio je drugi a za njim i ostali. Mickey je bio izvučen ispod konja. Nemoćno je ležao nekoliko koraka dalje od mrtve životinje. Nos mu je sada izgledao poput razrovane velike gljive a lice je bilo modro i ukočeno. Odjeća mu je bila rastrgana. Ostao je u tankim prugastim gaćama do koljena. Nije se micao. Jedan kapak bio mu je napol otvoren.

— O ovome se više ne moramo brinuti — povikao je prvi jahač. — Nadam se da više neće imati prilike da se sjeti gdje je Datilas.

Nekoliko minuta nakon toga polumrtvi Mickey ostao je, okružen tišinom, koju je povremeno narušavalo muklo zavijanje vjetrova daleko u planinama.

* * *

Kad se probudio, osjetio je silovit bol u glavi. Kapci su mu

bili slijepljeni i kao kroz maglu vidio je u daljini neko svjetlo. Opipao je oko sebe i osjetio mek pokrivač i jastuk... Nije znao gdje se nalazi. Nekoliko minuta mu je trebalo da se svega prisjeti.

— Ne brini se, Mickey, sve će biti u redu — začuo je topli ženski glas.

— Gdje sam? — prošaptao je.

— Tko si ti?

— Sarrah — odgovori žena.

— Kako si me našla? — upita Mickey.

— U salonu sam sve čula — briznula je u plač.

Podrumsku ćeliju osvjetljavala je samo jedna voštanica na stoliću pokraj Mickeyjeva ležaja. Preko prozorčića bila je navučena debela zavjesa. Sarrah je sjedila na rubu kreveta ogrnuta debelom bundom od ovčje kože. Drhtala je.

— Jadni Mickey — rekla je kroz suze. — Ja nisam kriva. Nisam znala kakvu su vam psinu pripremili. I mene su izigrali. Lee je bio sjajan momak.

— Gdje je on? — s naporom upita Mickey.

— Objesili su ga... u ime zakona...

— A ranč...?

— Crawford je rekao da je najbolje da neko vrijeme budem po strani. On će kao moj brat voditi sve poslove, a bude li zemljište trebalo prodati, sve će to sam i na najbolji način obaviti — za mene...

Mickey je ponovo utonuo u dubok san. Nije se budio naredna dva dana. Sarrah je svaki slobodni trenutak provodila uz njegov krevet. Noću je odlazila u salun i obavljala svoj posao kao da se ništa nije dogodilo.

Crawford se ni najmanje nije obradovao kad je čuo da je Mickeyjevo tijelo nestalo iste noći. Nakon presude nesretnom Leeju jahači su odjurili do mjesta na kojem su ostavili isprebijanog O'Haru. Nisu ga našli. Taj nestanak gotovo nije bio moguć, jer O'Hara u gradu nije imao nijednog prijatelja osim Leeja, a ovaj je bio u zatvoru, pred smaknućem.

— Nije moguće! — histerično je ponavljao Crawford. — A vi, pasji sinovi, nespretnjakovići, nisam li vam rekao da ga dotučete! Što ste učinili? Kamo je taj nitkov iščezao?

Nekoliko dana poslije toga prestali su razmišljati o dugonosom Mickeyju. Najveće uzbuđenje u gradu izazvao je dolazak predstavnika državne željeznice. Crawford je bio glavni. Ranč koji je naslijedila njegova sestra, zakonita žena Leeja Mauricea, sada je vrijedio zlata.

Sarrah se ponašala kao da je ne zanima ono što se oko nje događa. Strpljivo je čekala da se Mickey oporavi i pomno razrađivala plan osвете. Bez Mickeyja to nije ni mogla ni htjela izvesti.

Sarrah je bila spretna i odlučna žena. Očeličio ju je grub život po salunima, a jedina iskra ljubavi koju je doživjela s Leejem zapalila je u njoj osvetu i svirepost.

— Dakle, Mickey, koliko ti još vremena treba da opet budeš onaj stari? — upitala ga je Sarrah jednog jutra.

— Zašto?

— Htjela bih svom bratu prirediti najveću zabavu u životu, a to mogu samo už tvoju pomoć.

Mickey se zainteresirano pridigao u krevetu. Tijelo mu je bilo u zavojima i svaki pokret ga je vraški bolio. Podigao je ruku prema njoj. Nije odmah shvatio da li želi još malo kave, kruha ili maslaca... ili pak ništa ne želi. Ruka mu je nekoliko trenutaka ostala lebdjeti u zraku.

— Ja sam zdrav — promucao je. — Potpuno zdrav. Mogu odmah ustati. Zaista, odmah...

— Samo leži — nastavi Sarrah. — Ima još vremena do subote. Treba mi praznik, treba mi pola grada na okupu i svi oni u salunu. Kažem, subota.

Sarrah mu je potanko izložila plan. Mickey je kao hipnotiziran gledao u nju. Lice mu je bilo zaraženo, a oči mirne i nepokretne. Samo mu je nos podrhtavao pod flasterima.

Polako je zatvorio oči. Vidio se kako uspravno stoji na vratima saluna. Iz daljine je dopirala prigušena prateća glazba Sarrahinu baršunastom glasu. Za stolovima su ostali samo kartaši. Pijani gosti davno su oteturali na ulicu. U dubini prostorije jasno je vidio jedan stol, vidio je trojicu-četvoricu ljudi koji su šutke pili viski i izmjenjivali duge, sumnjičave poglede. Vidio je. Vidio je i Crawforda, odjevenog u svečano crno odijelo sa crnom leptir-mašnom oko vrata. Značajno je pogledao prema vratima. Bio je gotov, okamenjen, poražen.

— Nije moguće... — vjerojatno je izustio Crawford. — Nije moguće da je to on!

Iza njegovih leđa stajala je Sarrah. Bila je u svilenom ljubičastom haljini s ljubičastim cvijetom u kosi. Bez traga zbunjenosti na licu nastavila je ljubavnu

pjesmu... Usput bi podigla prst prema galeriji, prema prvom, drugom, trećem...

Crawford nije ni trepnuo. Ništa nije rekao. Zapanjeno je ostao gledati prema vratima. Jedan čovjek za stolom naglo ga je povukao na pod. Prasnula je u blizini pivska bačva i odjeknuo zveket stakla za šankom. Zdepasti barman na vrijeme je nestao.

— Kad li će subota — bolno prošapće Mickey.

— Pazi, O'Hara! — vrisne Sarrah.

Prije nego što je Crawford iz svog zgrbljenog položaja u za-

klonu hrastova stola uspio potegnuti obarač, Sarrah mu točno u prsa nacilja oštri bodež. Tko zna gdje li ga je dotad skrivala.

Crawfordovo tijelo ostalo je zgrčeno oko nožice stola. Glazba je stala. I utihnula je paljba. S dva revolvera u rukama Mickey O'Hara je polako krenuo prema Sarrah. Stao je nekoliko koraka ispred nje, sagnuo se, podignuo stolnjak s poda i zatim ga mirno navukao preko Crawfordove glave.

kraj

Drago mi je da smo se upoznali.
Ja također čitam **izbor**

U PRIPREMI:

G. F. Unger:
OSVETNIČKA IGRA

Ako volite strip,
onda je to

zabava
za velike i male!